

Rakuunamäen lähiympäristösuunnitelma ja valaistuksen ideasuunnitelma



Rakuunamäen lähiympäristösuunnitelma ja valaistuksen ideasuunnitelma

Elinvoima ja kaupunkikehitys | Kaupunkisuunnittelu

Rakuunamäen lähiympäristösuunnitelma ja valaistuksen ideasuunnitelma

Julkaisija: Lappeenrannan kaupunki
Elinvoima ja kaupunkikehitys/ Kaupunkisuunnittelu

Vastuuhenkilö: Kaupunginarkkitehti Maarit Pimiä

Teksti: kuvat: WSP Finland Oy, Kati Teperi, Essi Ehrnrooth, Maija Joensuu, Heini Myllyoja

Kuvat ja kartat: WSP Finland Oy, Kati Teperi, Essi Ehrnrooth, Maija Joensuu, Heini Myllyoja, ellei toisin mainita

SISÄLTÖ

1. SUUNNITTELUALUEEN NYKYTILANNE	6
1.1 Alkusanat	6
1.2 Suunnitelman sisältö ja tavoitteet	6
1.3 Suunnittelualue	9
1.4 Kaavat, suojelutilanne	9
1.5 Arkkitehtuuri ja katsaus alueen historiaan	10
1.6 Maisemalliset lähtökohdat	12
1.6.1 Maastonmuodot	12
1.6.2 Maisematila	12
1.6.3 Liikenne	12
1.6.4 Materiaalit	14
1.6.5 Kasvillisuus	14
1.6.6 Kalusteet, varusteet ja veistokset	16
1.6.7 Valaistus	16
2. LÄHIYMPÄRISTÖSUUNNITELMA	18
2.1 Teemat, suunnitteluperiaatteet ja vahvistettavat ominaispiirteet	18
2.2 Osa-alueet	19
2.3 Kasarmimainen alue	22
2.3.1 Korttelialueet; pihat ja paikoitus	24
2.3.2 Mannerheiminkatu	32
2.3.3 Kasarmikatu	34
2.3.4 Soittokunnanraitti	38
2.3.5 Väinö Vaiveen katu	40
2.4 Eduspuisto - Vilho Petter Nenosen puisto ja Rykmentinpuiston eteläosa	42
2.5 Vehreä rantavyöhyke - Upseeripuisto ja Rykmentinpuisto	44
3. VALAISTUKSEN IDEASUUNNITELMA	48
3.1 Valaistuksen jäsentely	48
3.2 Valaistusperiaatteet	50
3.3 Valaisintyypit ja valotekniset ominaisuudet	52
4. TERASSIOHJEET	53
LÄHTEET	55
LIITE 1 KASVILUETTELO	

1. Suunnittelualueen nykytilanne

1.1 Alkusanat

Rakuunamäen lähiympäristösuunnitelma ja valaistuksen ideasuunnitelma täydentää alueen asemakaavoitusta ja rakentamisohteja. Lähiympäristösuunnitelma on ulkotiloja koskeva periaatesuunnitelma ja se sisältää suunnitteluohjeet puistojen, katujen ja aukoiden toteutussuunnittelua varten, maisemanhoito-ohjeet viheralueille sekä kortteleiden toteutussuunnitteluohjeet puolustusvoimilta vapautuvan alueen osalta. Raportissa määritetään linjat asemakaavassa ja sitä seuraavissa rakentamisaikavaiheissa noudatettaville maisema-arkkitehtuurisille ja kaupunkitalillisille ohjeistuksille. Lisäksi on laadittu valaistuksen ideasuunnitelma, joka toimii ohjeistuksena ja suuntalinjoina asemakaavan jälkeisissä suunnittelu- ja rakentamisaikavaiheissa. Ideasuunnitelmassa on otettu huomioon alueellinen hierarkia ja pimeän ajan tilalliset kokonaisuudet sekä alueen tuleva käyttötarkoituksen muutos.

Suunnitelman yksityiskohdat voivat tarkentua jatkosuunnittelun yhteydessä.

Rakuunamäen lähiympäristösuunnitelma on laadittu Lappeenrannan kaupungin Elinvoima ja kaupunkikehitys/ Kaupunkisuunnittelu toimeksiantona. Työ käynnistyi huhtikuussa 2018. Suunnitelman ovat laatineet maisema-arkkitehdit Kati Teperi, Essi Ehrnrooth ja maisema-arkkitehtiopilas Maija Joensuu sekä valaistussuunnittelija TaM Heini Myllyoja WSP:sta.

Suunnittelua on ohjannut ja valvonut työryhmä, johon kuuluvat Lappeenrannan kaupungin kaupunginarkkitehti Maarit Pimiä, asemakaava-arkkitehti Matti Veijovuori, kaavasunnittelija Niina Seppäläinen ja yleiskaava-arkkitehti Marjo Saukkonen.

1.2 Suunnitelman sisältö ja tavoitteet

Suunnittelutyö sisälsi Lappeenrannan keskusta-alueen länsipuolella sijaitsevan Rakuunamäen alueen lähiympäristösuunnitelman ja valaistuksen ideasuunnitelman laatimisen. Rakuunamäen alue ja rakennukset ovat osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY). Kasarmialue rakennettiin 1800-luvun lopulla suomalaiselle rakuunarykmentille eli ratsuväelle. Vuosien saatossa puolustusvoimien käytössä olevan alueen laajuus on pienentynyt. Puolustusvoimat poistuivat alueelta kesällä 2018 ja maasotakoulun toiminta keskitettiin ns. Leirikentän alueelle. Senaatti-kiinteistöille kuuluva alue siirtyi kaupungin omistukseen ja rakennusten käyttötarkoitus tulee siten muuttumaan. Entinen kasarmialue muovautuu hiljalleen osaksi avointa kaupunkitilaa.

Vireillä on asemakaavamuutos, jossa alue muuttuu asuin- ja toimistokäyttöön. Asemakaavaluonnos asetettiin nähtäville 16.3.2018 ja seuraava vaihe on asemakaavahdotuksen laatiminen. Kaavamuutoksen tavoitteena on päivittää Rakuunamäen asemakaava kokonaisuutena vastaamaan toteutunutta tilannetta ja tulevaisuuden maankäyttöisiä tarpeita.

Tämä työ on laadittu tukemaan asemakaavan vahvistamisvaihetta. Työryhmä on projektin aikana pyrkinyt tunnistamaan alueen tärkeät ominaispiirteet maisematilasta yksittäisiin rakenteisiin, jotka tulee säilyttää ja vahvistaa uuden rakentamisen yhteydessä. Vaikka alueen käyttötarkoitus muuttuu, maiseman tulee kokonaisuutena viestiä vanhasta sotilasalueperimästä. Suunnittelussa on huomioitu koko asemakaavamuutosalue. Yksityiskohtaisemmat suunnitelmat on laadittu Adolf Ehrnroothin aukiolle ja nk. kasarmimaiselle alueelle. Raportissa esitetyt toimenpiteet koskevat erityisesti tätä aluetta, vaikka ovat sovellettavissa koko tarkastelualueella.



Asemakaavahdotus 18.3.2020



Piirustusmerkinnät

---	Asemakaava-alue		Tontit, Kasarmimainen alue
	Suunnittelualue		Aukio
---	Yksityiskohtaisemman suunnittelun alue		Katualueet / paikoitus
	Nykyiset rakennukset		Jalankulku ja pyöräily
	Viheralueet / hautausmaa		Ulkolureitti
●●●●	Puurivi		Vesistö

Lähiympäristösuunnitelman tarkastelualue ja suunnittelualue, nykytilanneanalyysi, 1:5000 (A4)

1.3 Suunnittelualue

Rakuunamäki sijaitsee Lappeenrannan ydinkeskustan länsipuolella. Suunnittelualueen eteläpuolella on lentokenttä. Alue rajautuu pohjoisessa Taipalsaarentiehen, idässä Liisankatuun, etelässä Viljo Petter Nenosen puistoon ja lännessä Saimaaseen.

1.4 Kaavat, suojelutilanne

Maakuntakaavan kokonaiskaavatilanne koostuu Etelä-Karjalan maakuntakaavasta (YM vahvisti 21.12.2011) ja 1. vaihemaakuntakaavasta (YM vahvisti 19.10.2015). Maakuntakaavassa on alueen kulttuuriympäristöarvoja koskevia suunnittelumääräyksiä. Suunnittelualueella on voimassa 24.9.2018 kaupunginvaltuuston hyväksymä Rakuunamäen osa-alueen osayleiskaava. Osayleiskaavassa kaikki keskeiset rakennukset on suojeltu. Rakuunamäen alueella on voimassa asemakaavoja eri aikakausilta. Alueen asemakaavoissa osoitettujen suojelumerkintöjen määräykset poikkeavat hieman toisistaan. Suunnittelualueen kaikki rakennukset on merkitty suojeltaviksi. Adolf Ehrnroothin aukion historiallinen luonne on säilytettävä.

Rakuunamäen asemakaavaluonnos asetettiin nähtäville 16.3.2018. Lähiympäristösuunnitelman tontti- ja aluerajat perustuvat asemakaavaluonnokseen.

Rakuunamäen alue ja rakennukset ovat osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009) Lappeenrannan linnoitus- ja varuskuntakaupunkia. Inventoinnin mukaan Lappeenrannan linnoitus- ja varuskuntakaupungin eri osat kuvastavat kehitystä puolustus- ja varuskuntahistoriassa. Rakuunamäen kasarmialue on säilynyt pääosin alkuperäisessä muodossaan.



1.5 Arkkitehtuuri ja katsaus alueen historiaan

Tässä luvussa keskitytään nk. kasarmimaisen alueen arkkitehtuuriin ja ympäristön kannalta keskeisiin ominaispiirteisiin.

Rakuunamäki on suomalaisen kasarmiarkkitehtuurin merkittävä edustaja. Kasarmialue rakennettiin vuosina 1889–1893 suomalaiselle rakuunarykmentille eli ratsuväelle. Kasarmialueen rakennukset on sijoitettu geometriseen sommitelmaan, neliöpihojen ympärille tai suoriin riveihin. Kasarmialueella on säilynyt koko tarkastelualueen kannalta tärkein sommitelma alkuperäisessä muodossaan.

Perussommitelma on suomalaikaudelta. 1910-luvun aikana venäläiskaudella toteutettu täydennysrakentaminen uudisti rakennetun ympäristön ja täytti aiemmat tallienväliiset ratsastuspihat.

Varuskunnan toiminnot ryhmiteltiin alusta asti omille alueilleen. Miestökasarmit sijoitettiin suoraan linjaan alueen eteläreunaan. Suunnitelman mukaan kasarmit tuli erottaa maantiestä aluetta reunustavalla lehtikujalla. Kasarmialueen ja maantien väliin jätettiin istutettu vyöhyke mm. pölyhaitoista johtuen. Upseerien asuntojen paikaksi sopi mainiosti luonnonkaunis Seimaan rantaterassi. Ali-päälyllystön ja miestökasarmien rakennukset sijoitettiin kaupungin puoleiselle sivustalle. Rakennusten väliin jätettiin laajat, hiekkapintaiset ratsastuspihat.

Ylängöllä sijaitsevan alueen keskipisteenä on entinen keskus- eli harjoituskenttä, nykyinen Adolf Ehrnroothin aukio, joka alun perin oli puurakennusten ympäröimä. Aukion pohjoispuolella oli suuri maneesi, lännessä ja idässä pitkät tallirakennukset sekä etelässä artelli eli keittiö- ja ruokalarakennus. Keskusaukio on nykyään alkuperäistä suurempi, koska sen laidalla olevat tiilirakennukset ovat hieman kauempana toisistaan kuin alkuperäiset puutallit. Keskuskentän ympärille istutetut uudet puurit ja puretun maneesin paikalle rakennettu pitkä uudisrakennus ovat palauttaneet aukiolle sen entistä tilallista luonnetta. Keskusaukiolla, sen luoteisosassa, on pyramidimuotoinen Rakuunakivi. Muistomerkkiä kiertävä hevosenenkätetty lisättiin myöhemmin.

Keskusaukiota sivuava Mannerheiminkatu muodostaa alueelle keskeisen poikittaisakselin. Se alkaa pääportilta ja päättyy upseerikerhon portaikkoon.

Rakuunarykmentin kasarmialueella puurakennuksia oli määrällisesti enemmän kuin punatiilirakennuksia. Jälkimmäiset olivat ja ovat edelleen hallitsevassa asemassa sotilaskasarmialueella, mutta puurakennukset ovat saaneet väistyä keskuskentän ympäriltä ja entiseltä varasto- ja latoalueelta, jossa nykyään on venäläisten punatiilirakennuksia sekä uudempia tiilellä verhoiltuja rakennuksia.

Alkuperäistä puurakennuskantaa on suoriin riveihin rakennettuina pieninä ryhminä alueen reunoilla, rantavyöhykkeellä ja kaupunkikeskustaan avautuvalla sivulla.

Vanhon valokuvien perusteella voi todeta, että rakennusten sokkeleita on kiertänyt leveä mukulakiveys (tipekiveys). Lisäksi kasarmialueelle on tehty edellisen maa-suunnitelman pohjalta uusia tipekiveyksiä, mutta ne ovat liian suurista kivistä ladottuja ja rajattu suunnitelman vastaisesti lankulla.

Alueella on myös kaksi jyrkein rappauspintaisiin pilarein varustettua porttia, Pääportti ja Alaportti, joista jälkimmäisen luona on vartiokatos. Alueen vanha pääportti kaupungin suuntaan Lisankadulle on Mannerheiminkadun päätteenä. Keskimmäisen miestökasarmin kohdalla etelään sairaalan suuntaan johti ns. Leiriportti, jonka pylväät on myöhemmin siirretty Kasarmikadulle (ent. Tykkitie).



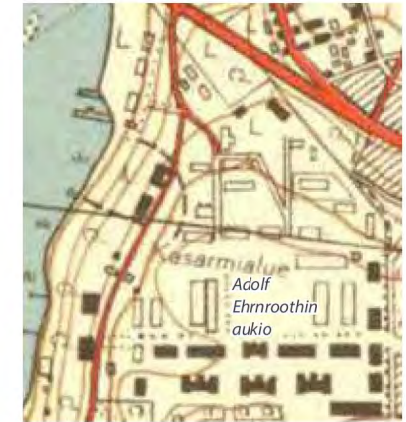
Suunnitelma rakuunarykmentin kasarmialueesta 1891. Alue sijaitsi kaupungin länsipuolella, vuonna 1885 valmistuneen radan takana. Kasarmien pääryhmä suunniteltiin rakennettavaksi selänteeseen lakitasanteelle. Maa-alueella oli peltoja ja riittynyt, mutta ei mainittavaa asutusta. Ortodoksinen hautausmaa vihittiin käyttöön vuonna 1787. Rannassa oli ainakin jo vuonna 1883 huvila, jonka oli rakennuttanut viipurilainen kauppias Reichardt. Nikolain etulinna oli rakennettu 1790-luvulla.



Osasuurennojen suunnitelmista: Asemapiirros (1889). Miestökasarmit erottuvat jyrkävänä rintamana avoimen vihreäalueen edustalla. Kuvassa näkyy nyt osittain kadonnut pohjois-eteläsuuntainen akseli kasarmialueen ja Sairaalamäen välissä.



Artelli (nyk. sotilaskoti) sijoittui aikaisemmin keskuskentän keskelle, mutta nykyisin sen sijainti on pikemminkin aukion lounaisreunassa. Keskusaukion itä- ja länsipuolella sijainneet puutallit korvautuivat nykyisillä tiilirakennuksilla 1910–20-luvuilla. Pohjoisreunalla sijainneen maneesin paikalla on 2010-luvun uudisrakennus tiillis julkisivuun.



Rakuunamäen varuskunta-alue vuonna 1951. Adolf Ehrnroothin aukion alkuperäinen tilarakenne on muuttunut uuden rakentamisen ja alkuperäisten rakennusten purkamisen myötä. Aukion pinta-ala on suurentunut ja keskeinen asema sitä aiemmin ympäröivään rakennuskantaan on hävinnyt.



Sotilaskasarmien vaikuttava, yhtenäinen, julkisivu Väinö Valveen kadulle. Edustanurmikot korostavat rakennusten jylhää arkkitehtuuria.



Väinö Valveen katu 3. Päävartioputka, 1891. Puurakennukset luovat Väinö Valveen kadun itäosaan symmetrisesti pääportin sympaattisen tunnelman.



Alipseerien asuinrakennus. kluubi, 1893. Identtinen rakennuspari sijaitsi symmetrisesti pääportin molemmilla puolilla. Keittiö ja ruokala, 1890. Sotilaskotina toiminut puurakennus luo kiintopisteen Mannerheiminkadun muuten tiiliseen katukuvaan. Sen linjaus myös hieman poikkeaa tiilijulkisivujen linjasta.

1.6 Maisemalliset lähtökohdat

1.6.1 Maastonmuodot

Lappeenrannan kaupunkirakenne muodostaa pitkän, Salpausselän suuntaisen nauhan. Rakuunamäki on 1. Salpausselkään kuuluva hiekkainen mäki, jonka korkein kohta on noin 30 metriä länsipuolella olevaa Saimaan pintaa ylempänä. Muuten alueen pinnanmuodot ovat varsin loivapiirteisiä, mutta länsiosassa mäki viettää jyrkästi Saimaaseen. Rinteessä on Saimaan pinnan eri tasoista kertovia muinaisrantoja. Rakentamisen yhteydessä lakisaneen maastoa on pengerrytetty luiskilla. Rakuunamäen rakennukset ovat nimensä mukaisesti mäellä. Maaperä on pääasiassa hiekkaa.

1.6.2 Maisematila

Tilallisesti merkittäviä piirteitä ovat suurten rakennusten väliin jäävät laajat kentät ja aukiot sekä leveät, suorat kadut. Kasarmialueella katuja reunustavat nurmikaistalle istutetut puukujat, jotka ovat lähes poikkeuksetta yksirivisiä ja sijaitsevat melko etäällä rakennuksista. Alueen pääportti sijaitsee itä-länsisuuntaisen akselin päässä. Miehistökasarmit muodostavat etelän suuntaan rytmikkään julkisivun, joka kohoo rinteeseen yläreunassa puurivin takaa.

Alueen itäreunalla Väinö Valveen kadulla sijaitsevat kaksikerroksiset asuntokasarmit on keskitetty suoriin riveihin tiilikasarmien ja harjoitusalueiden laidoille. Rakennusten puujulkisivut ja massat ovat arkkitehtuuriltaan yhtenäisiä. Hyvin säilynyt rakennuspari sijaitsee pääportin luona ja nousee hyvin esille varuskunnan itäpuolella kulkevan Liisankadun katukuvassa. Pääportti alueen itä-länsisuuntaisen akselin päässä muodostaa maisemallisen solmukohdan yhdessä identtisen rakennusparin ja aluetta reunustavan puurivin kanssa. Aluetta reunustava itäinen puurivi muodostaa vihreän, puistomaisen julkisivun kaupungin ja kasarmialueen välisellä vyöhykkeellä.

Alueen keskusaukio, Adolf Ehrnroothin aukio, on alueen merkittävin avoin tila. Aukio jäsentää kaupunkirakennetta, mutta sen tilallinen hahmo on hieman jäsentymätön. Aukiota reunustavat rakennukset ovat matalia eivätkä siten ole suhteessa aukion pinta-alaan.

Vilho Petter Nenosen puisto muodostaa istutetun suojavyöhykkeen Valtakadun ja kasarmialueen välillä. Nk. leiriportti on sijainnut keskimmäisen kasarmien edustalla pohjois-eteläsuuntaisella akselilla. Portti on sittemmin siirretty Kasarmikadun varteen.

Maisemallisesti Upseeritien puuston lomaan sijoittuvat asuinrakennukset ja alueen länsipuolelle sijoittuva vehreä rantapuisto muodostavat täydellisen vastakohdan kasarmimaisen alueen pelkistetyn niukalle itä- ja keski-osalta. Yhteys Saimaaseen on kasvillisuuden umpeen kasvamisen vuoksi paikoin hämartynt, eivätkä rakennukset kesäaikaan juuri näy järvelle. Upseerikerhon rakennus toimii alarinteen kiintopisteenä ja itä-länsisuuntaisen akselin, Mannerheiminkadun päätenäkymänä. Valitettavasti Upseerikerhon puutarhan umpeen kasvaminen ja Rykmentinpuiston rinteiden puusto estää näkymät Saimaalle lähes kokonaan.

1.6.3 Liikenne

Tärkein yhteys keskustasta käsin Rakuunamäelle kulkee alueen itäpuolella sijaitsevan Mannerheiminkadun portin kautta. Mannerheiminkatu on kevyen liikenteen väylä välillä Rykmentinpuisto - Väinö Valveen katu.

Toinen pääsisäänkäynti, Kasarmikadun pohjoinen portti yhdistää Rakuunamäen Lappeenrannan lentokenttään. Etelässä Kasarmikatu liittyy suoraan Lappeenrannan sisääntuloväylään. Kasarmikatu on asemakaavassa luokiteltu erikoiskuljetusreitiksi. Sen tilavaraus on 7x7 metriä.



Maisemallisia lähtökohia, maisema-analyysi

Piirustusmerkinnät

	Säilytettävä, vahvistettava avoin tila		Maamerkki
	Säilytettävä, vahvistettava puoliavoin tila	1. Rakuunakivi	
	Merkittävä katuyhteys	2. Upseerikerho	
	Merkittävä kevyen liikenteen yhteys ja tärkeä itä-länsi akseli	3. Muistomerkki	
	Merkittävä kevyen liikenteen yhteys	4. Lipputanko	
	Tärkeä pohjois-etelä akseli ja yhteys	5. Varuskunnan pääportti	
	Säilytettävä puoliavoin tilanraja (puukujanteet)	6. Lehtimaja	
	Vahvistettava puoliavoin reuna		Portti
	Vahvistettava puoliavoin näkymä		Portaat
			Tilan kiintopisteenä toimiva maisemarakenne: pengerrytys
			Kivetty painanne tai avo-oja
			Maisema- ja kaupunkikuvan kannalta merkittävä rakennus ja julkisivu

1.6.4 Materiaalit

Punatiiliset kasarmi- ja tallirakennukset hallitsivat alueen kaupunkikuvaa. Kasarmialueen reunamilla on muutamia hyvin säilyneitä puurakennuksia. Värimaailma vaihtelee punatiileistä puujulkisivujen keltamultaan, vaaleaan beigeen ja harmaaseen.

Kulkuväylät ja nykyisin paikoitusalueina toimivat entiset harjoituskentät ovat lähes poikkeuksetta asfaltoituja. Laajat asfalttikentät sopivat huonosti alueelle ja asfaltin käyttöä tulisikin vähentää merkittävästi. Ratsastuskentät ovat olleet hiekkapintaisia.

Alueella on käytetty runsaasti luonnonkiveä erilaisissa yksityiskohdissa: kivityissä ojissa ja painanteita. Myös osa pengerryksistä on mukulakivin vahvistettu. Useat veistokset, kuten Rakuunakivi on rakennettu luonnonkivistä.

Niityt, kedot ja kukkanurmikot sekä köynnöskasvit tiilikasarmien seinustoilla ovat olennainen osa alueen tunnelmaa.

1.6.5 Kasvillisuus

Sotilaskäytössä olleella kasarmialueella ihmisten ja hevosien aiheuttama kulutus oli ennen nykyistä voimakkaampaa, minkä seurauksena puustoa ja muuta kasvillisuutta saattoi olla niukasti. Toisaalta alueella oli silloin hevosaitauksia, niitty laikkuja ja hoitamattomia joutomaa-alueita, jotka nyt ovat hävinneet tai siistittyneet hoitetuiksi puistoiksi ja nurmikoiksi. Alueella oli vielä vuonna 2010 hoitamattomia pientareita ja kenttiä siellä täällä, mutta vuonna 2016 niitä on enää hyvin vähän jäljellä.

Rakuunamäen alueella kasvavia jaloja lehtipuita ovat vaahtera, puisto- ja metsälehmus, vuorijalava, tammi ja saarni. Niitä on istutettu alueelle puisto- ja kadunreunapuiksi, mutta rantarinteen alueella ne ovat levinneet

myös luontaisesti. Kasarmialueen puurivit istutettiin pääosin 1930-luvulla, vanhimmat jo vuosisadan alussa. Lehmus- ja vaahterarivistöt sekä -kujanteet ovat alueelle tunnusomaisia.

Pensasistutuksia on ollut alueella niukasti näihin päivään saakka, mutta nyt rakennusten yksityiskäytön myötä runsastunut pihakasvillisuus alkaa vaikuttaa alueen yleisilmeeseen.

Rakuunamäen kasvilajistoon kuuluu useilta eri aikakausilta peräisin olevia kulttuuriympäristöjen kasvilajeja. Muinaistulokkaiksi luokiteltavia lajeja ovat mm. kumina, jänönapila, tummatulikukka. Venäläisen sotaväen ja siementiljan mukana taas ovat kulkeutuneet mm. idäntatara, harmio ja ukonpalko. Nuorempia tulokaslajeja ovat mm. valkomesikkä, ketomaruna, pihasaunio ja pukinparta. Maastokäynnillä 2018 havaittiin bellistä edustanurmi-koilla.

Paraatikenttä ja ratsastuskentät, jotka nykyään toimivat autopaikkoina, ovat lähes kasvittomia.

Eteläosan puistossa (Vilho Petter Nenosen puisto) kasvaa mm. harmaajalokuisia, makedonianmäntyjä, vaahteroita, lehmuksia, vuorijalavia, poppeleita ja hopeapajuja.

Rantarinne oli 1900-luvun alussa harvapuustoinen, ja siellä oli puistokäytäviä ja koriste- ja hyötykasvi-istutuksia. Alueella tavataan viljelyjäänteinä vanhoja koriste- ja hyötykasveja, ja sinne on levinnyt myös haitalliseksi vieraslajeiksi luokiteltuja lajeja kuten jättipalsamia. Alun perin koristekasveiksi alueelle istutettuja ovat mm. useat ruusut (mm. punalehtiruusu, papulanruusu ja koiranruusu), idänvirpi- ja pajuangervo, pensaskanukka, kiiltotuhkapensas, syreeni ja harjaneilikka.



Puurakennusten kauniita sävyjä.



Luonnonkiveä veistoksissa, luiskissa ja päällysteenä.



Suorakaiteenmuotoiset edustanurmikot ja köynnökset.



Yksiriviset puukujat, jotka kasvavat nurmikolta. Päällysteiden välissä ei ole rajoituksia.



Kivetyt avo-ojat ja puusillat.



Yksittäiset tai pareittain esiintyvät maisemapuut, laajat asfalttikentät.



Harmio



Karvaskallioinen



Kumina



Ukonpalko



Tummatulikukka



Piparjuuri



Bellis eli kaunokainen

1.6.6 Kalusteet, varusteet ja veistokset

Kasarmimaisella alueella on niukasti kalusteita ja varusteita. Nykyiset kalusteet ja varusteet ovat usein myös erityyppisiä keskenään ja ne sijaitsevat ripotellusti alueella. Sen sijaan rantaraitin penkkiryhmät ja roska-astiat kohdullisen uudet ja hyväkuntoiset.

Alueen veistokset ja muistomerkit sijaitsevat pääosin Vilho Petter Nenosen puistossa. Puistossa sijaitsevat muistomerkit ovat sotilashistoriasta kertovia kivipaasimonumentteja ja vanhoja sotilasajoneuvoja. Kasarmimaisen alueen tärkein veistos on Adolf Ehrnroothin aukiolla sijaitseva Rakuunakivi, kiviveistos. Jyhkeät ja koristeelliset portit Kasarmikadulla ja Mannerheiminkadulla ovat tärkeä osa alueen kaupunkikuvaa.

1.6.7 Valaistus

Alueen nykyisissä valonlähde- ja valaisinkalustevalinnoissa näkyy eri suunnitteluvaiheet ja valaisinten kirjo on moninainen. Alueelta löytyy useita eri valaistuksen mitta- ja väri- ja eri osuudet on suunniteltu toisistaan riippumattomina, eikä yhtenä kokonaisuutena.

Valaistuksen häikäisyä minimointiin ei ole kiinnitetty tarpeeksi huomiota. Häikäisevät valopisteet vievät huomion pimeän ajan näkymästä, eikä ympäristön yksityiskohdat nouse esiin ansaitsemallaan tavalla. Aluevalaistus on nykyisellään jäsentymätön.

Hyvin suunniteltu valaistuksen hierarkia, yhtenevyys alueen valaistustavoissa, valonlähteissä sekä kalusteissa jäsentävät tilaa niin päivä- kuin pimeänajan näkymän kannalta.



Nykyisiä valaisimia



Nykyisiä valaisimia



Muistomerkki sotilaskasarmien edustalla: Kenttätykistörykmentti 2, kenttätykistörykmentti 3, Karjalantykistörykmentti (Lappeenranta, Viipur-Lappeenranta-Valko)

2. Lähiympäristösuunnitelma

2.1 Teemat, suunnitteluperiaatteet ja vahvistettavat ominaispiirteet

Vahvistettavia ominaispiirteitä:

- Ylätasanteen pelkistetyin niukkuuden ja vehreän rantapuiston vastakohtaisuus.
- Ulkotilojen nykyinen tunnelma on toisaalta sotilaallisen suurpiirteinen, toisaalta hienovireinen ja herkkä.
- Vanhoista suunnitelmakuvista välittyvä selkeys, sotilaallisuus, avoimuus, laajat kentät ja aukiot, leveät kulkuväylät, ns. hevosen mittakaava.
- Nykyiset avoimet kentät, piha-alueet ja keskusaukio; kasarmialueen rakennusten väliin jäävät laajat entiset ratsastuspihat, kasarmirakennusten aukiomaiset etupihat sekä aikoinaan maneesikenttänä toiminut keskusaukio luovat alueelle ominaisen avaran ja ilmavan yleisilmeen.
- Geometristen linjojen vahvistaminen ja vaaliminen. Keskusaukion alkuperäinen mittakaava ja käyttötarkoitus. Avaruuden ja avoimuuden säilyttäminen.
- Puukujat on istutettu kasarmialueella nurmikaistoille ja ne sijaitsevat melko etäällä rakennuksista. Ne ovat lähes poikkeuksetta yksirivisiä. Vanhimmat niistä on istutettu jo 1900-luvun alussa.
- Niittypinnat ja kedot, korostettava vanha kasvillisuus.
- Ulkotiloja, kuten aukioita ja sisäpihoja, jäsentävät selkeärajat nurmialueet, joita on myös kapeina kaistaleina rakennusten ympärillä.
- Avo-ojat ja puusillat; ratsastuspihoja on ojitettu jo 1800-luvun lopulla keväisten tulvavesien poistamiseksi. Suuri osa nykyisistä kasarmialueen avo-ojista on tehty valokuvien perusteella 1930-luvulla. Niiden yli kuljettiin kapeita puusilloja pitkin.
- Luonnonkivipinnat; avo-ojissa, ojapainanteissa ja luiskissa on käytetty luonnonkiveä jo 1930-luvulla. Ojien yli kulkevat kapeat puusillat.
- Paikallisen luonnonkiven käyttö tukimuureissa ja reunatuissa.
- Kenttäkiveys; vanhojen valokuvien perusteella rakennusten sokkeleita on kiertänyt leveä mukulakiveys (tipekiveys). Tipekiveys ladotaan pystyyn kapea päälle ylöspäin. Tipekiveys liittyy suoraan päällystykseen ilman rajaavaa lankkua tms.
- Alkuperäiset hiekkakentät ovat olleet hiekkapintaisia. Kadut on päällystetty alun perin pyöreillä luonnonkivillä (mukulakiveys). Jatkossa ehdotetaan Kivituhan käyttöä laajemmin asfaltin sijaan. Kivituhan kiviaineksen tulee olla ruskeaa.
- Materiaalien liittyminen toisiinsa samassa tasossa.
- Leikkialueiden laitteista suositukset: maanläheisiä sävyjä ja materiaaleja ja turvahiekkää, vältetään voimakkaita sävyjä.
- Yksityiskohdat kuten valaisimet, penkit ja sähkökaapit sovitetaan ajan henkeen.

2.2 Osa-alueet

Seuraavissa luvuissa annetaan maisemasuunnittelun ja valaistuksen ohjeita eri tyyppisille alueille. Ohjeet täydentävät vahvistettavaa asemakaavaa ja toimivat ympäristön suunnittelun ja hoidon suuntalinjoina asemakaavan jälkeisissä suunnittelu- ja rakentamiskäytännöissä.

Suunnittelualue on jaettu tarkastelua varten kolmeen osa-alueeseen: Kasarmimainen alue, eduspuisto ja vehreä rantavyöhyke. Osa-alueita yhdistävät kadut ja aukiot käsitellään osa-alueiden tarkastelussa omina kokonaisuuksina:



1. Kasarmimainen



2. Eduspuisto

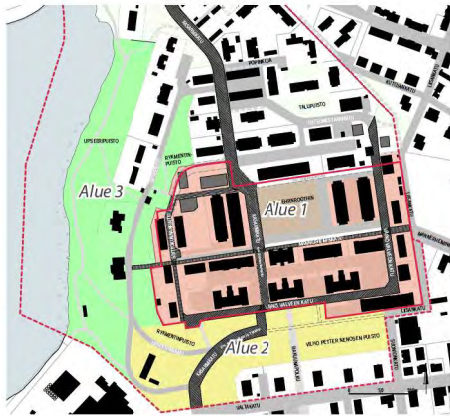


3. Vehreä rantavyöhyke



Piirustusmerkinnät

- Tarkastelualue
- Kasarmimainen: geometrinen, pitkät linjat, aukiot.
- Eduspuisto: sisääntuloväylä ja pääportti, puukujat ja puuryhmiä, nurmialueita.
- Vehreä rantavyöhyke: vanhaa ja uutta sovitettu alueen henkeen, rantapolku.



Tarkasteltavat osa-alueet

Piirustusmerkinnät

- Osa-alue 1. kasarmimainen alue; aukio / korttelialueet
- Osa-alue 2. eduspuisto
- Osa-alue 3. vehreä rantavyöhyke
- Toimenpide osa-alue kadut
- Toimenpide osa-alue kadut, sis. Kasarmi-maiseen aluekokonaisuuteen

1. Kasarmimainen alue

Alueeseen kuuluu entisen kasarmialueen ydinosa, Adolf Ehrnroothin aukio, historiallinen maneesi- ja tallialue, ali-upseerien asuntokortteli sekä asemakaavaluonnoksen mukaisen AL-korttelin muodostama alue.

Osa-alueella on koko alueen kannalta tärkein sommitelma alkuperäisessä muodossaan ja tiiliarkkitehtuurin muodostama kaupunkikuvallinen kokonaisuus. Rakennukset on sijoitettu geometriseen sommitelmaan, nelipihojen ympärille tai suoriin riveihin. Sotilaskasarmien pöydissä olevat pienet aukiot ovat olennainen osa sommitelmaa. Ulkotiloja, kuten aukioita ja sisäpihoja, jäsentävät selkeärajaiset nurmialueet, joita on myös kapeina kaistaleina rakennusten ympärillä. Lehmus- ja vaahterarivistöt sekä -kujanteet ovat nykyiselle kasarmialueelle tunnusomaisia.

Aluetta kehitetään yhtenäisenä, aktiivisena kaupunkitallisenä kokonaisuutena, jossa liiketilat, julkiset palvelut, asuminen, kulttuuri ja ravintolaelämykset sekoittuvat toisiinsa tiiviisti. Alueen sisäisiä yhteyksiä ja ympäristösuunnittelun kehityssuuntia on siten luontevaa tarkastella kokonaisuutena. Lähiympäristösuunnitelma sisältää ohjeistukset seuraaville kaduille:

- Kasarmikatu
- Väinö Valheen katu - Sotilaskasarmien vaikuttava, yhtenäinen julkisivu ja vehreät puurivit. Aliupseerien tunnelmallinen puukorttelialue.
- Mannerheiminkatu - Keskusaukiota sivuava keskeinen poikittaisakseli, joka alkaa pääportilta ja päättyy upseerikerhon portaikkoon. Katua reunustavat 1910-luvun tiilikasarmirakennukset.
- Adolf Ehrnroothin aukio - alueen keskusaukio
- Soittokunnanraitti

2. Eduspuisto

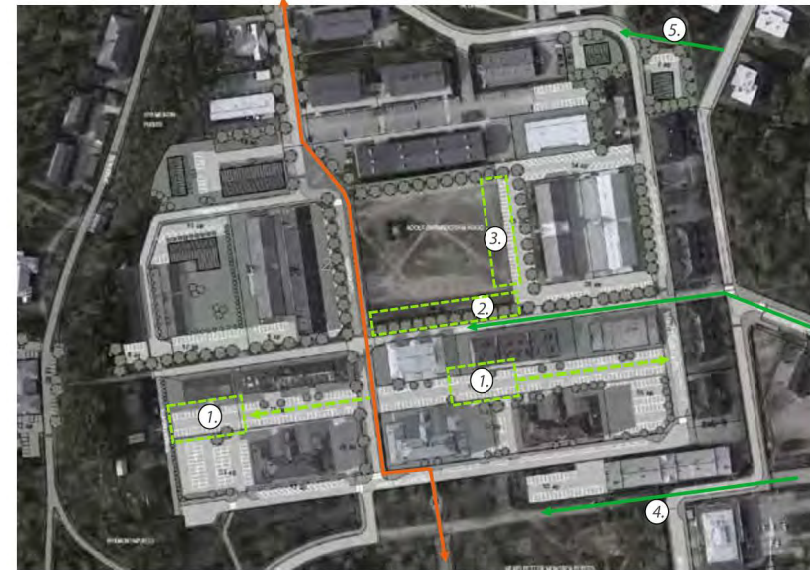
Vanhoissa suunnitelmissa erottuu varuskunta-alueen eteläreunaan sijoitetut kolme miehistökasarmia, joiden eteläpuolitse kulki maantie Mikkelistä (Pulsan kautta) Lappeenrantaan. Katu jatkui Liisankatuna kaupunkiin. Kadun ja miehistökasarmien väliin jätettiin yhtenäinen istutusvyöhyke joka tällä hetkellä jää Vilho-Petter Nenosen puiston pohjoispuolelle. Vilho-Petter Nenosen puisto oli vuonna 1939 viljelysmaata.

Vilho Petter Nenosen puisto ja Rykmentinpuiston eteläosan muodostama yhtenäinen hoidettu puistoalue muodostaa eteläosan eduspuiston. Puistovyöhyke muodostaa tilanjakajan Valtakadun ja sotilaskasarmien välille sekä suojavyöhykkeen kaupunkiin päin. Tieyhteys keskimmäisen sotilaskasarmien luota Sairaalanmäelle on katkaistua.

3. Vehreä rantavyöhyke - Rykmentinpuiston pohjoisosan ja Upseeripuiston muodosta alue.

Ennen varuskunnan tuloa rantavyöhykkeellä oli viipurilaisen kauppiaan Reichardtin huvila. Osa rantavyöhykkeen kasvillisuudesta juontaa tuolta ajalta. Vuonna 1889 rantavyöhyke lienee ollut puustoinen, sillä arkkitehti John Lybeck totesi, että alueen puusto tulee siistiä ja tehdä puistomaiseksi, kun upseerikerho sijoitetaan rantaterassille. Suomen rakunarykmentin kartassa rantavyöhykkeelle on merkitty useita puistokäytäviä ja istutusalueita. Suomen vallan aikana rakennettu kokonaisuus on kehittynyt yksityisestä johtoportaan puutarha-alueesta maisemallisesti monimuotoiseksi rantareitti-metsäpuistoksi.

Kyseessä on puutarhamainen, rinnemetsän luontoarvoja ja venäjän vallan ajan erityistä puutarhakasvillisuutta sisältävä kokonaisuus. Maisemallisesti tiheän kasvillisuuden peittämä rinne on selkeä vastakohta avonaiselle, tasaiselle kasarmialueelle ja puoliavomelle eteläiselle eduspuistolle.



Pyöräily- ja jalankulkuyhteydet ja kaupunkikuvalliset ominaisuudet

Piirustusmerkinnät

- Pyöräily- ja jalankulkuyhteys keskustasta
- Ensisijainen pohjois-etelä -suuntainen pyöräily- ja jalankulkuyhteys alueen läpi Hautausmaa-Vilho Petteri Nenosen puisto

1. Kaupunkikuvallisesti arvokas tila

- Koko akseli / kujanne, jota rytmittävät suomalais- ja venäläiskauden kasarmirakennukset
- Erityisesti eteläosalla Suomen rakunarykmentille rakennetut kasarmirakennukset väli- ja etupihoihin ovat arvokas muistuma alueen alkuperäisestä suunnitelmasta
- Ainakin katkoviivoilla rajatut alueet, tulisi rauhoittaa liikenteeltä ja kehittää korttelipihoina

2. Adolf Ehrnroothin aukion eteläreuna

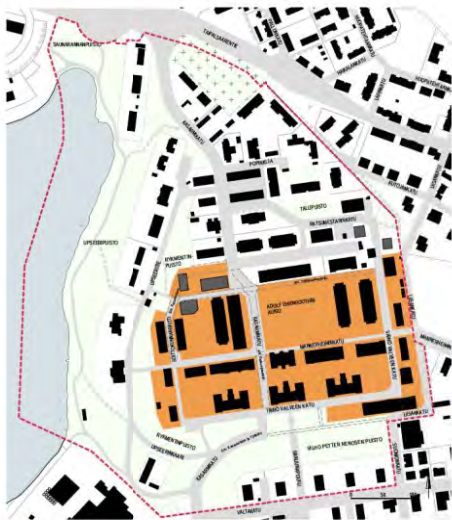
- Adolf Ehrnroothin aukio on koko alueen ydin. Jotta siitä kehittyisi miellyttävä ja helposti jalan saavutettava kohtaamispaikka, tulisi sen eteläreuna vapauttaa jalankululle.

3. Adolf Ehrnroothin aukion itäreuna

- Itäreunamalle kaavailtu nykyisen pysäköintialueen laajenus tulee rajata voimakkaalla otteella aukiotilasta

4. Kulkuyhteys tulee säilyttää Liisankadun ja Kasarmikadun välillä

5. Sekundäärinen avattava pyöräily- ja jalankulkuyhteys keskustaan



2.3 Kasarmimainen alue

Osa-alue 1

Adolf Ehrnroothin aukio, korttelialueet, Mannerheiminkatu, Kasarmikatu, Rykmentinraitti ja Väinö Valveen katu

Yleiset tavoitteet ja ohjeet

Kasarmimaisen alueen punatiilinen rakennuskanta on merkittävin tekijä alueen kaupunkikuvassa. Rakennukset ovat pitkiä ja matalia. Alueen punatiilistä yleisilmettä maustavat muutamat kasarmivaiheen puurakennukset. Pitkät katujen suuntaiset puurivit ja rakennusten selväpiirteiset edustanurmikot ovat alueelle tunnusomaisia. Puurivien ja kujanteiden latvukset yltävät rakennusten harjakorkeutta korkeammalle. Ympäristön käsittely on niukkaa. Suunnittelulla vahvistetaan alueen geometrisiä linjoja. Sotilaallisten piirteiden näkyminen alueella on tavoiteltavaa. Kortteleiden rajoja ei merkitä aidoilla. Entistä kasarmialuetta rajaava puinen säleaita poistetaan. Aita korvataan teräsaidalla Liisankadun ja Kasarmimaisen alueen tonttien välillä korkeuseron kasvaessa.

Uuden asemakaavan tuomat muutokset

Keskusaukion etelä- ja länsipuolella olevat Puolustusvoimien korttelialueet muutetaan liike- ja toimistorakennusten korttelialueiksi. Alueelle saa sijoittaa mm. majoitus-, ravintola-, museo- ja kokoontumistiloja sekä päiväkotia ja vanhusten palveluja.

Asemakaavaluonnoksen uudisrakennukset on sijoitettu kasarmimaisen alueen luoteiskulmaan. Korttelissa YL 64 on merkinnällä yhdistyvät vanhat tallirakennukset ja päi-

väkodille kaavailtu tontti uudistamista varten.

Kaava-alueelle on esitetty runsaasti uutta paikoitustilaa. Paikoitusta esitetty sekä LPA-alueina sekä koileiden sisäpuolelle.

Kasarmikatu toimii erikoiskuljetus-
tinä, joka vaatii 7 x 7 metrin tilavai-
sen.

Piirustusmerkinnät

	Kunnostettava kukkanurmi		Oja, kivetty kouru		1800-luvun lopulla istutettu puurivi
	Keto		Nupukiveys		1930-luvulla istutettu puurivi
	Asuinpiha		Kivituhka		Maisemapuu
	Puusilta		Ajorata asfaltti, punertava kiviaines		1950-luvun jälkeen istutettu puurivi
	Kenttäkiveys		Jalkakäytävä / pyöräily asfaltti, punertava kiviaines		Istutettu pensasaita
	Tipekiveys		Graniittipollari		Istutettava kookas lehtipuu / vartettu pensas
	Tipekiveys ja köynnös		Valokate		Poistettava havu- tai lehtipuu





Piirustusmerkinnät

- Kunnostettava kukkaruomi
- Asuinpiha
- Puusilta
- Tikekiveys
- Tikekiveys, jonka yhteydessä köynnös
- Oja, kivetty kouru, kunnostettava
- Nupukiveys
- Kivituhka
- Ajorata asfaltti, jossa punertava kiviaines
- Väinö Valveenkadun ja Kasarmikadun jalkakäytävä mittatarkka nupukivi, pinta poltettu.
- 1800-luvun lopulla istutettu puurivi
- 1930-luvulla istutettu puurivi
- Maisemapuu
- 1950-luvun jälkeen istutettu puurivi
- Olemassa oleva, leikattava pensasaita, max. korkeus 1,2 m.
- Istutettava kookas lehipuu / vartettu pensas
- Poistettava havu- tai lehtipuu

2.3.1 Korttelialueet: pihat ja paikoitus

Pihojen jäsentely

Korttelialueelle muodostetaan yhteispihat. Paikoitusalueet jäävät korttelin reunoille. Katuun rajatuvat edustapihat suunnitellaan geometrisen pelkistetyiksi, suoria linjoja vahvistaviksi. Sisäpihan ilme on edustapihoja romanttisempi. Oleskelupihat suunnitellaan viihtyisiksi, mutta avarat näymät halutaan säilyttää.

Kasvillisuus

Rakennusten edustoille kylvetään kukkanurmikot. Rakennusten sisäänkäyntien edustalla voi olla perennapenkkejä. Pensaita ei sallita. Väinö Valveen kadun puoleisen seinustan kaikille julkisivupinnoille istutetaan köynnökset ja nykyiset villiviinit säilytetään.

LPA-alueille istutetaan kookkaita maisemapuita paikoitusruutujen lomaan. Kortteleiden paikoitusalueet rajataan pääosin ketokasvillisuudella. Tavoitteena on paahdelajiston säilyminen alueella. Oleskelupiha ja paikoitusalueen väliselle vyöhykkeelle saa istuttaa vapaamuotoisiin ryhmiin mittakaavaltaan matalampia puita kuten koristehedelmäpuita ja vartettuja syreenejä. Oleskelualueita reunustava puusto voi olla monilajinen. Oleskelupihojen kasvillisuus pidetään matalana. Pensasistutukset sallitaan yksittäisinä, vapaastikasvavina yksilöinä, ks. Liite 1, kasviluettelo.

Päällysteet

Kulkuväylät, oleskelupiha ja entisillä ratsastuspihoilla olevat pysäköintialueet ovat pääosin kivituhkaa, jossa kiviaines on ruskeaa. Sisäpihan paikoitus- ja LPA-alueet asfalttia, jossa punertava kiviaines. Reunatukia ei sallita. Paikoitusruudut rajataan kolminkertaisella nupukivirivillä, Karelia Red.

Rakennusten sokkelien viereen tehdään mukulakivikaistat (tikekiveykset), joiden leveys on 100-150 cm. Kaikki mukulakiveykset tehdään perinteiseen tapaan pienistä pyöreistä luonnonkivistä, jotka asennetaan hiekkään kapea pää ylöspäin. Reuna-alueen viimeistelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota. Reunaan valitaan saman kokoisia kiviä, jotka asennetaan suoraan riviin.

Leikkialueen turva-alustana käytetään turvasoraa.

Kalusteet ja varusteet

Mahdollinen päiväkodin leikkialue aidataan. Aitamalliksi sopii kevyt pinna-aita. Muita raja-aitoja ei sallita. Leikkivälineiden tulee täyttää nykyiset turvavaatimukset. Leikkivälineiden värit pidetään hillittyinä.

Korttelialueiden kalusteiden tuotemalli on Lehtovuoren Loviisa-puusohva, -tuolit ja -pöydät, metalliosat mustat, puuosat maastonvihreäksi maalatut. Istuimet sijoitetaan ryhmiin. Jäteastiat aidataan tummalla metalliaidalla.

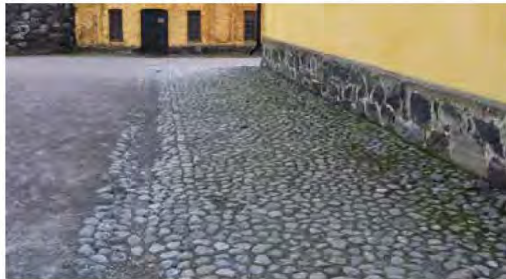
Valaistus

Oleskelupihojen valaistuksen on hyvä olla ihmisen mit-takaavassa, jossa pääkulkuväyliä ja toiminnallisia alueita valaisee matala pylväsvalaistus ja pollarivalaistus esimerkiksi penkkien yhteydessä. Lisäksi sisäänkäynnit valaistetaan yhtenevällä, häikäisemättömällä valaisinmallilla. Kapeissa rakennusten väleissä ja katetuilla osuuksilla voidaan käyttää ripustettua tai rakenteeseen integroitua valaistustapaa.

Kortteleiden reunoille jäävät pysäköintialueet valaistetaan matalalla pylväsvalaistuksella, mutta kortteleiden sisällä pysäköintivalaistus tulee pyrkiä toteuttamaan ensisijaisesti julkisivuihin kiinnitettävällä valaistustavalla.

RAKENNUSTEN LIITTYMINEN KATUTILAAN / PIHA-ALUEESEEN

Tiipeveys rajaamassa rakennusten sokkeleita, kaistan leveys 1-1,5 m, pieni kivikoko, ei rajata reunalankulla tms. Kiven asennus hiekkakaan kapea pää ylöspäin. Jalankululle varatut alueet kivituhkaa.



SISÄPIHA JA LPA

Sisäpihan maisemapuut säilytetään ja uusia istutetaan LPA:n paikoitusruutujen väliin. Sisäpihan lehmuspäri on merkittävä katseenvangitsija, joka tulee säilyttää.



OLESKELUALUEET

Nykyinen, näkyviä peittävä kuusiryhmä poistetaan.



Geometriset edustanurmikot toteutetaan kukkanurmikoina, pensaita ei sallita. Sisääkäyntien vierustoille voidaan perustaa perennanpenkkejä.



Oleskelualueen perennaryhmiä voidaan täydentää vartetuilla unkarinsyreeneillä.



Väinö Valveen kadun puoleisen julkisivun köynnökset säilytetään.



Nykyinen Liisankadulla sijaitseva puuaita korvataan ilmalla teräspinnalla-aidalla.



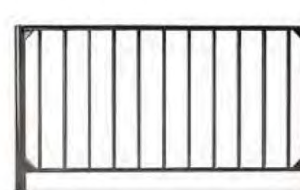
Esikuntarakennuksen vaakunaseinän edusta jätetään avoimeksi ja se valaistaan.



Roska-astiat ympäröidään matalilla ja kevytrakenteisilla metalliaidoilla, jotka varustetaan tyhjennystä varten ovilla.



Raja-aitoja ei sallita, mutta päiväkodin leikkialueen saa rajata kevyellä pinnalla-aidalla. Teräsaista, musta.



Asuntopihoille muodostetaan pöytä- ja penkkiryhmiä, esim. Lehtovuoren sirot Loviisakalusteet. Teräsovat mustat, puuosat vaaleanvihreät RAL 6021.





2.3.2 Adolf Ehrnroothin aukio

Kasvillisuus

Aukiosuunnittelun kantavana ajatuksena on palauttaa aukion alkuperäinen tilarakenne. Aukion itäpuolelta on purettu vanha tallirakennus ja siten aukion pinta-ala on merkittävästi suurentunut. Aukiosta tehdään kukkaketojen ja lehmusrivien ympäröimä avoin tila. Uudet ja nykyiset lehmukset nousevat suoraan kedolta. Ketoalueiden rajauksia ei sallita, vaan kaikki päällysteet liittyvät toisiinsa samassa tasossa. Aukion länsi- ja itäreunoille istutetaan uudet lehmusrivit täydentämään nykyisiä lehmuskehyksiä. Uudet lehmukset istutetaan riittävän suurina, katupuulaatuisina taimina.

Rakuunakiven ympäriltä poistetaan pensasistutukset, jotta muistomerkki pääsee hyvin oikeuksiinsa. Veistosta ympäröivä ketjuaita säilytetään. Veistoksen ympärille perustetaan kukkaketo, jossa käytetään alueelle tunnusomaisia lajeja kuten ukonpalkkoa.

Päällysteet

Aukio päällystetään kivituhkalla. Aukion reunat huolitellaan punertavalla mittatarkalla nupukiveyksellä 140x220x80 mm, sivut ja alapinta sahattu, yläpinta poltettu. Kiveys huolittelee aukion ja sen pinta on sahattuna esteetön.

Aukion pohjoispuolella olevien lehmusten juurilta poistetaan kentäkiveykset. Alueen lehmusrivit ovat perinteisesti nousseet suoraan nurmikolta.

Paikoitusalue rajataan matalalla massiivikivimuurilla. Luonnonkivimuurissa ja kiveyksissä käytetään paikallisia kivilajeja.

Kalusteet ja varusteet

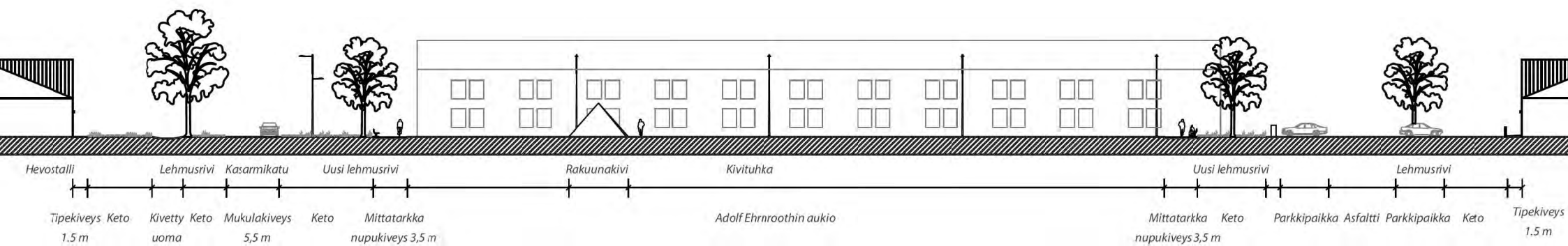
Aukion reunoille sijoitetaan selkänokajaisia penkkejä. Malli: Nolan Kalmarsund-puusohja, metalliosat mustat, puuosat maastonvihreäksi maalatut. Penkit sijoitetaan pareittain rivimäiseen muodostelmaan. Penkkejä tulee olla sekä auringossa, että varjossa.

Aukiolle sijoitetaan muutamia roska-astioita vähintään neljän metrin etäisyydelle penkeistä. Roska-astian malli: Lehtovuoren Novus 80. Väri: RAL 7024.

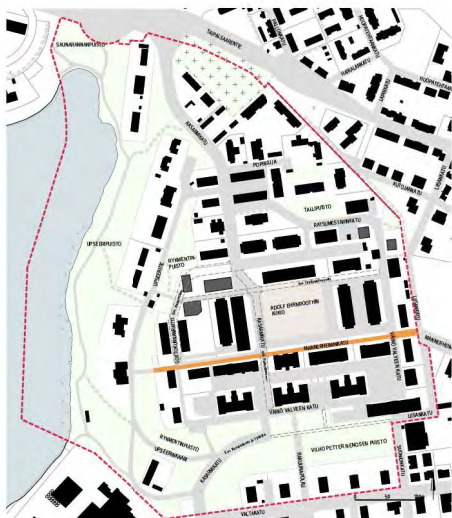
Valaistus

Aukion pohjoisreunalle sijoitetun pylväsvalaistuksen mittakaava sama kuin Kasarmikadulla, asennuskorkeus kahdeksan metriä. Sama pylväskorkeus kuin Kasarmikadulla. Valaisimena tulee käyttää tasolasillista, alueoptiikallista valaisinta, jonka suuntauskulman tulee olla lähellä 0° kiusahäikäisyn minimoimiseksi. Aukio saa jäädä osittain hämäräksi tilaksi, jonka kiintopisteenä on kohdevalaistettu muistomerkki. Käyttötarpeen mukaan eteläreunalle voidaan suunnitella käyttäjälähtöiseen painonappiohjaukseen perustuva pylväsvalaistus erityistilaisuuksia ja pelaamista varten.





Adolf Ehrnroothin aukio, jonka luoteisosassa sijaitsee Rakuunakivi.



2.3.3 Mannerheiminkatu

Keskusaukiota sivuva Mannerheiminkatu alkaa pääportilta ja päättyy upseerikerhon portaikkoon. Katu muodostaa alueen keskeisen poikittaisakselin. Katua reunustava lehmusrivi on alueen vanhin, kaupunkikuvallinen viheraihe. Kadun länsipäästä avautuu kaunis näkymä puiden lomitse Upseerikerhon yli Saimaalle. Itäpäässä on aliupseerien historiallinen korttelialue sekä pääportti. Kasarmivaiheen punatiiliset rakennukset luovat voimakkaan identiteetin kadulle. Katukuvassa erottuvat keskusaution kohdalla sijaitseva sotilaskoti, joka hieman työntyä tiilikasarmirivistöstä.

Kasvillisuus

Nykyinen lehmusrivi säilytetään. Puurivin alle perustetaan keto, joka rajautuu suoraan katupäällysteeseen samassa tasossa. Kadun eteläpuolella olevat edustanurmit toteutetaan kukkanurmikkoina. Lajeja: ukonpalko, kaunokainen. Kukkanurmikko rajautuu suoraan katupäällysteeseen samassa tasossa. Rajauksia ei sallita.

Mannerheiminkadun päätenäkymää ylläpidetään siten, että puuston siivilöimä järvinäkymä säilyy kadun pääteenä.

Päällysteet

Kadun asfalttipäällyste säilytetään. Päällyste rajautuu suoraan kasvillisuuteen ilman rajaavia rakenteita.

Katua reunustava kivetty kokoojajoja on merkittävä ympäristöelementti, joka tulee kunnostaa tarvittavilta osin.

Ojaa käytetään jatkossakin pintavesien ohjaamiseen.

Kalusteet ja varusteet

Kadun varteen laitetaan sohvapenkkejä pareittain. Malli: Lehtovuoren Loviisa-puusohva, metalliosat mustat, puuosat maastonvihreäksi maalatut.

Kadulle sijoitetaan muutamia roska-astioita vähintään neljän metrin etäisyydelle penkeistä. Roska-astian malli: Lehtovuoren Novus 80. Väri: RAL 7024.

Kadun itäpäähän asennetaan pollarit. Pääportin yhteydessä olevat ajopuomit poistetaan. Pollareiden malli: lohkottu, keltaisella heijastinnauhalla varustettu graniitipollari.

Kadun itäpäässä sijaitsevaan muuntamoon ehdotetaan Rakuunamäen henkeen sopivaa taideaihetta, esimerkiksi Rakuunamäen historiasta kertovia kuvia.

Valaistus

Mannerheiminkadun ripustettava valaistustapa, valaisinkorkeus kuudessa metrissä, ryhdyttää alueen tärkeää länsi-itä-akselia ja korostaa väylän nykyistä identiteettiä. Pimeään aikaan ripustettujen valaisimien liike luo elokuvallisen tunnelman. Kadun päätteessä sijaitseva portti tulee kohdevalaista.



Aluetta rajaava puuaita ja ajopuomit poistetaan. Siten kasarmialueen pääportti, rakennukset ja komea puurivi pääsevät paremmin oikeuksiinsa. Puomit korvataan pollareilla.



Nurmikolta nouseva yksirivinen lehmuskujia.



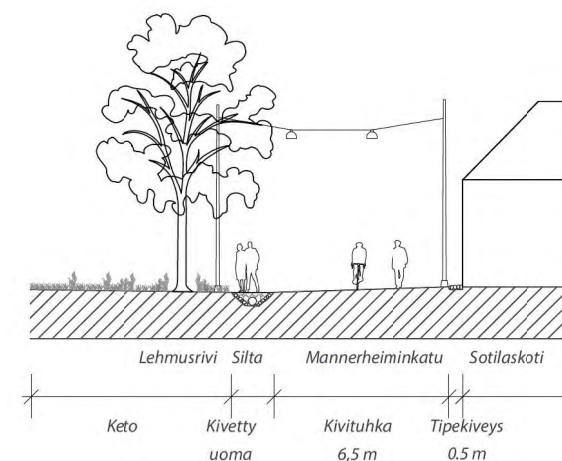
Kadunvarteen asennetaan penkkejä pareittain. Penkit samaa mallia kuin keskusaution.



Ojapainanteiden kiveykset kunnostetaan tarvittaessa.



Mannerheiminkadun muuntamoon sijoitetaan taideaihetta tai Rakuunamäen historiasta kertovia kuvia.





2.3.4 Kasarmikatu

Kasarmikatu on koko alueen tärkein pohjois-eteläsuuntainen reitti. Se kulkee eduspuiston kautta kasarmialueelle ja sieltä aina ortodoksille hautausmaalle saakka. Kasarmikatu on leveän kuljetuksen reitti ja vaatii 7x7 metrin tilavaruuden. Ajoväylän vieressä on kevyen liikenteen reitti. Aukion kohdalla reitti ohjataan aukion puolelle.

Kasvillisuus

Adolf Ehrnroothin aukion ja Kasarmikadun väliin istutetaan lehmusrivi tuomaan juhllisuutta katutilaan. Puut istutetaan 2.5 metrin etäisyydelle kadun reunasta Gassum-putken vuoksi. Uusien katupuiden alle perustetaan kukkaketo.

Päällysteet

Katu päällystetään pääosin asfaltilla. Adolf Ehrnroothin aukion kohdalla kadulle tehdään perinteinen mukulakiveys ajonopeuksien hillitsemiseksi. Kiveys tehdään melko pienistä pyöreistä luonnonkivistä, jotka asennetaan pystyyn. Myös kadunmutkan levennykseen tehdään perinteinen mukulakiveys.

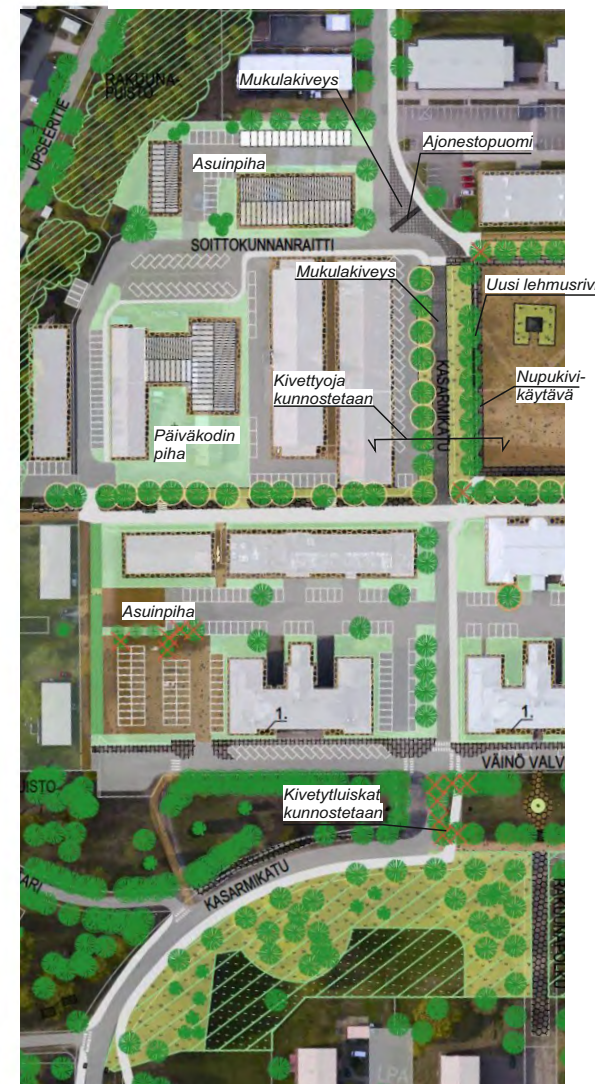
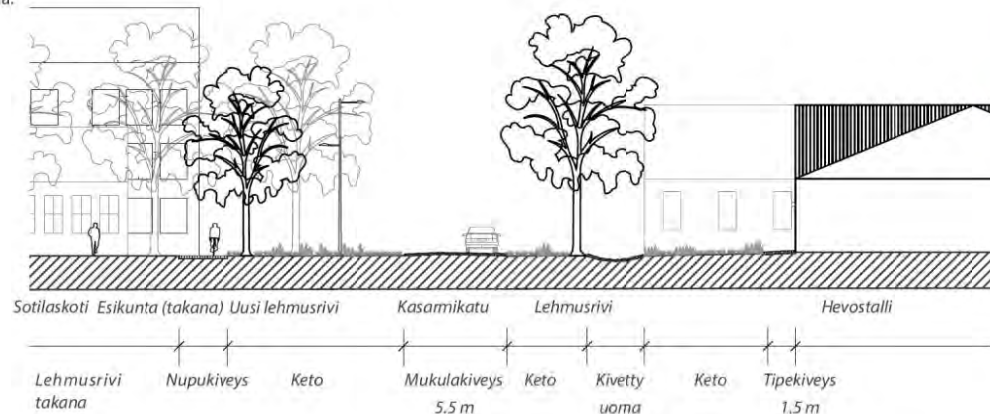
Aukion kohdalla kevyen liikenteen väylä nupukivetään. Muualla jalkakäytävät asfaltoidaan. Ajoväylään rajautuva jalkakäytävä erotetaan graniittisella reunakivellä. Reunakivet paikallista luonnonkiveä. Mannerheiminkadun ja Väinö Valveenkadun välisellä osuudella käytetään graniittia, Karelia Red, pinta poltettu.

Kalusteet ja varusteet

Aukion kohdalle asennetaan graniittipollarit molemmiin puolin katua. Aukiolla käytettävien pollareiden malli: lohkottu, keltaisella heijastinnauhalla varustettu graniittipollari.

Valaistus

Kasarmikadun valaistuksessa tulee huomioida leveän kuljetuksen reitin tilavaraus. Katu- ja jalkakäytävän valaistus toteutetaan kahdeksan metrin pylväskorkeudella ja alueelle valitulla tasolasillisella katuvalaisin mallilla. Kasarmialueella, välillä Väinö Valveenkatu – Soittokunnanraitti, jalkakäytävä (jk+pp) valaistetaan katuvalaisinpylvästä omalla valaisimella, jonka asennuskorkeus on 5-6 metriä.

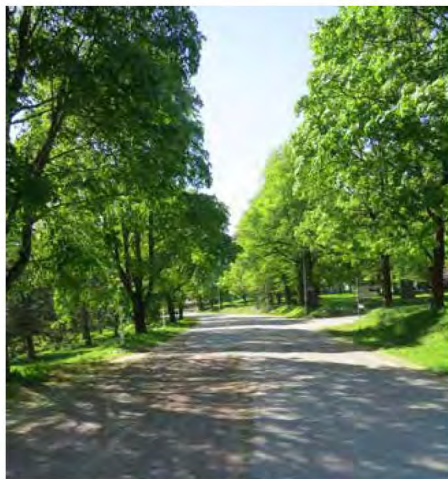




Kasarmikadun varrella vaihtuva tilarakenne

- Puoliavoin tilarakenne / puistodusta
- Vanha kasarmimainen tilarakenne, rajavat tiilirakennukset / avoin keskusaukio
- Sekoitturutta rakennuskantaa vanhaa ja uutta
- Porttiaihe / kohokohta

1. Näkymä Vilho Petter Nenosen puistosta Kasarminkadulle.



2. Näkymä Vilho Petter Nenosen puistosta Kasarminkadulle. Eduspuisto vaihtuu kasarmialueeksi.



3. Näkymä Väinö Valveen kadulle Kasarminkadulta. Julkisivu ja puisto muodostavat alueen eteläisen porttiaiheen.



4. Hevostallit Väinö Valveen kadun ja Mannerheiminkadun välisellä korttelialueella.

5. Näkymä Mannerheiminkadun ja Kasarminkadun risteyksestä Adolf Ehrnroothin aukion suuntaan. Avautuva näkymä muodostama kadulle kohokohtan.



6. Näkymä Kasarmikadun pohjoisosaan kasarmimaisen alueelta pohjoiseen.





2.3.5 Soittokunnanraitti

Soittokunnanraitti toteutetaan hidaskatuna välillä Kasarmikatu - Mannerheiminkatu. Mannerheiminkadun ja Väinö Valveen kadun välinen katualue toteutetaan kevyen liikenteen väylänä. Hidaskadun varrelle rakennetaan uusi julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue, jonne on kaavailtu päiväkotia. Täydennysrakentaminen tulee sovittaa kasarmivaiheen punatiilien rakennusten luonteeseen.

Kasvillisuus

Soittokunnanraitin leikattu orapihlaja-aita säilytetään. Pensasaitaa jatketaan Väinö Valveen kadulle saakka. Orapihlaja-aita pidetään leikkaamalla 1,2 metrin korkuisena.

Korttelin YL 64 paikatusaluen suunnittelussa tulee huomioida Mannerheiminkadun lehmusrivin elinvoimaisuus. Lehmusten juuristoalue tulee rauhoittaa kaivamiselta vähintään 3,5 metrin säteellä puunrungosta.

Päällysteet

Kevyen liikenteen väylä Mannerheiminkadulta etelään toteutetaan kivituhkapintaisena ja Mannerheiminkadusta pohjoiseen punaisella kiviaineksella. Piha-alueet toteutetaan kivituhkapintaisena. Ajoväylä on asfalttia. Ajoväylän ja jalkakäytävän väliin asennetaan reunatuki. Reunatuen tulee olla paikallista luonnonkiveä. Mahdolliset hidasteet tehdään lohkotusta noppakivestä.

Uusien ja vanhojen rakennusten sokkelien ympärille rakennetaan tipekiveys, leveys 1-1,5 metriä.

Valaistus

Hidaskadun ja kevyenliikenteenväylän valaistus toteutetaan matalalla, viiden metrin, pylväskorkeudella ja alueelle valitulla tasolasillisella väylävalaisin mallilla.



Hidaskatuna säilyvä Soittokunnanraitti Mannerheiminkadulta etelään päin.



Soittokunnanraitin kevyen liikenteen väylänä toimiva osuus Mannerheiminkadulta katsottuna. Orapihlaja-aita säilytetään kadun ja korttelialueen välissä.





2.3.6 Väinö Valveen katu

Kasvillisuus

Kadun eteläosassa miehistökasarmien edessä säilytetään rakennusten edustanurmikot, jotka rajautuvat suoraan katupäälysteeseen. Vilho Petter Nenosen puiston puuston nurmipinta jatketaan ajoväylän reunaan saakka. Rajauksia ei sallita.

Kadun itäosassa puukorttelien kohdalla nykyinen vaah-
terarivi säilytetään. Puurivin alla oleva nurmikaista kun-
nostetaan. Kortteleiden istutussaiheita jatketaan ajoväy-
lään saakka. Kasvillisuusalueita ei rajata reunakivin tms.
Hallintoalueen rajat eivät saa näkyä lopputuloksessa.

Kadun kulmauksessa oleva paikoitusalue rajataan keto-
kasvillisuudella. Kasvillisuus koostuu alueelle tyypillisistä
paahdelajeista.

Päälysteet

Ajoväylä punaista kiviainesta. Jalkakäytävä graniittia, Ka-
relia Red, pinta poltettu. Mahdolliset hidasteet tehdään
lohkotusta noppakivestä.

Valaistus

Katu- ja jalkakäytävän valaistus toteutetaan kahdeksan
metrin pylväskorkeudella ja alueelle valitulla tasolasilli-
sella katuvalaisimien mallilla. Sotilas- ja miehistökasarmien yhtenäisen
julkisivukokonaisuus Väinö Valveen kadulle korostusva-
laistuaan katuvalaisinpylväisiin asennetuin kohdevalai-
simin.

Koko suunnittelualueen ns. itsenäisten pysäköintialue-
iden valaistus toteutetaan matalalla pylväsvalaistuk-
sella, 5-6 metriä. Valaisimena tulee käyttää tasolasillista,
alueoptiikallista valaisinta, jonka suuntauskulman tulee
olla lähellä 0° kiusahäikäisyn minimoimiseksi.

Väinö Valveen kadun säilytettävät vaahterarivit ovat
1800-luvulta.



Miehistökasarmien komeat tiilijulkisivut Väinö Valveen kadulla.



Puukorttelien tiilijulkisivua Väinö Valveen kadulla.





2.4 Eduspuisto - Vilho Petter Nenosen puisto ja Rykmentinpuiston eteläosa

Viljo Petter Nenosen puisto sijaitsee kasarmirivistön eteläpuolella loivassa, etelään viettävässä rinteessä. Puisto muodostaa vihreän edustan kasarmialueelle, jonka pääjulkisivu siintää puistoa reunustavan vaahterarivin takaa. Puisto on osa 1950-luvun asuinrakennuksiin liittyvää ympäristöä ja siellä on koko Rakuunamäkeä palveleva leikki-alue. Puiston perusrakenne on pääosin kunnossa, mutta kaikki päällysteet kaipaavat kunnostusta.

Asemakaavaaluonnoksen mukaan puiston ympäristö säilytetään. "Olemassa oleva puusto on säilytettävä tai vaihteittain uusittava. Alueelle on laadittava erillinen puistosuunnitelma, joka on hyväksyttävä museoviranomaisella."

Kasvillisuus

Puisto on pääosin nurmipintainen. Puiden juuristoalueelle kylvetään keto. Puiston huonokuntoinen nurmikko kunnostetaan. Puistossa on komea puusto, joka pääosin säilytetään. Varjoisimmilta alueita puustoa kuitenkin varovaisesti harvennetaan. Puuston harvennus aloitetaan poistamalla ensin huonokuntoinen puusto. Tavoitteena on, että jokainen puu saisi riittävän kasvutilan ympärilleen. Pelikenttä toteutetaan vahvistetulla nurmikolla.

Upseerinkaaren lehmusrivistö täydennetään istuttamalla uusia.

Päällysteet

Liisankadun ja Kasarmikadun välinen puistokäytävä kavennetaan 2,5 - 3 metriä leveäksi. Käytävä päällystetään kivituhkalla ja sitä reunustavat kivetyn luiskat kunnostetaan. Rakuunapolkua jatketaan Vainö Valveen kadulle saakka. Rakuunapolun jatke toteutetaan mukulakivipintaisena. Tarvittaessa luiskaan rakennetaan luonnonkiviportaaita massiivikivistä. Rakennuskivinä suositetaan paikallisia kivilajeja.

Kalusteet ja varusteet

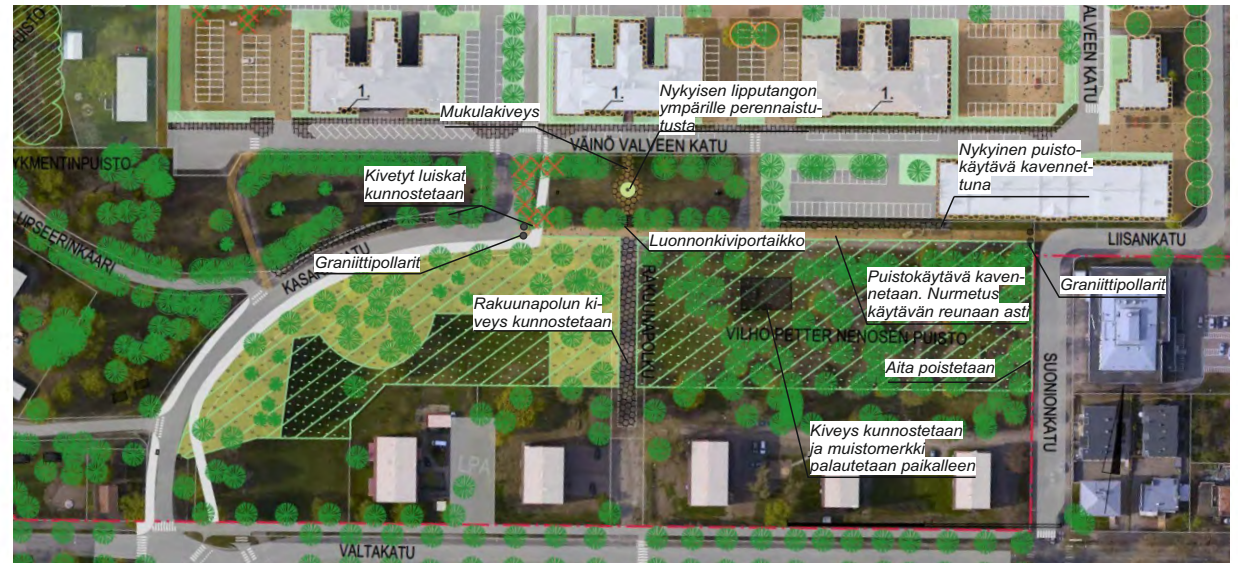
Autojen lämpötolpat poistetaan korttelin 57 ja puiston väliseltä vyöhykkeeltä.

Kasarmikadun ja Liisankadun välisen kevyen liikenteen väylän molempiin päihin asennetaan pollarit. Malli lohokottu, keltaisella heijastinnauhalla varustettu graniittipollari.

Puistossa olevat muistomerkit kunnostetaan ja puuttuvat palautetaan paikoilleen.

Leikkivälineiden tulee olla alueella käytössä olevien mukaisia.

Puistoa rajaava aita poistetaan. Puistoon tulee olla esteetön pääsy. Puiston leikkialueen saa aidata kevyellä mustalla teräspinnalla-aidalla.



Piirustusmerkinnät

-  Puuston varovainen harvennus varjoisimmilta alueilta.
-  Huonokuntoinen nurmikunnostetaan.
-  Keto
-  Kunnostettava kenttäkiveys
-  Kivituhka
-  Ajorata asfaltti
-  Jalkakäytävä / pyöräily, asfaltti
-  1800-luvun lopulla istutettu puurivi
-  Maisemapuu
-  Vuoden 1950-luvun jälkeen istutettu puurivi
-  Muistomerkki / Portti
-  Graniittipollari

Valaistus

Puistoväylät ja leikkipuiston aluevalaistus toteutetaan matalalla pylväskorkeudella (viisi metriä) sekä penkkien yhteyteen sijoitettavilla pollarivalaisimilla. Kohdevalaistukset toteutetaan mahdollisuuksien mukaan väylän valaisinpylväistä tai matalin valaisinasennuksin. Lipputangan ja muistomerkkien kohdevalaistukset sekä näkymässä merkittävien maisemapuiden korostusvalaistukset luovat kiintopisteitä ja kolmiulotteisuutta pimeään ajan näkymään. Leikkipuistoa voidaan elävöittää värivalolla tai valokuvioin.

Yhteys kasarmialueelta Sairaalanmäelle. palautetaan.





2.5 Vihreä rantavyöhyke - Upseeripuisto ja Rykmentinpuisto

Upseeritien länsipuolinen metsäinen rinne Rykmentinpuistossa muodostaa yhtenäisen maisemallisen taustan rakennuksille ja silhuetin Rakuunamäelle järven suunnasta katsottuna. Upseeripuistossa on runsaasti merkkejä vanhoista puutarhoista. Puiston eteläosassa on komeaa puustoa, mutta kasvillisuus on paikoin umpeenkasvanut.

Upseerikerhon rinteän yläosan puuportaat uusittu keväällä 2018 ja alaosaan on tehty uudet graniittiporaat. Samalla tämän alueen on ympäristöä on raivattu kasvillisuudesta.

Rykmentinpuisto ja Upseeripuisto ovat asemakaavaluonnoksessa merkinnällä VL/s-1. Lähivirkistysalue, jolla ympäristö säilytetään. "Alueen hoitotoimenpiteissä tulee ottaa huomioon rinnemetsän luontoarvot. Alueelle on laadittava erillinen puistosuunnitelma, joka on hyväksyttävä museoviranomaisella, alueellisella ELY-keskuksella ja Lappeenrannan seudun ympäristötoimella."

Piirustusmerkinnät

-  Umpeenkasvanut rantametsä, pensaskerrostoa raivataan
-  Rantametsä, josta pääosin hyvä puuston siivilöimä näkymä Saimaalle
-  Keto
-  Kunnostettava kukkanurmi
-  Asuinpiha
-  Tipekiveys
-  Oja, kivetty kouru, kunnostettava
-  Kivituhka
-  Ajorata asfaltti
-  Jalkakäytävä / pyöräily asfaltti
-  1800-luvun lopulla istutettu puurivi
-  1930-luvulla istutettu puurivi
-  1950-luvun jälkeen istutettu puurivi
-  Istutettava kookas lehtipuu / vartettu pensas
-  Avattava näkymä



Kasvillisuus

Puistojen metsäinen yleisilme säilytetään. Valituista kohdista avataan näkymiä Saimaalle ja pensaskerrosta raivataan erityisesti Upseeripuiston eteläosasta.

Rykmentinpuiston portaikon yläpään puustoa hoidetaan siten, että näkymät säilyvät Kasarmikadulta Saimaalle. Upseeripuiston eteläosassa kasvava jättipalsami hävitetään. Se on luokiteltu haitalliseksi vieraslajiksi (vieraslajit.fi 2017). Villiintynyttä puutarhakasvillisuutta karsitaan. Rannan lehtimajat kunnostetaan.

Rantavyöhyke tulee rauhoittaa rantakasvillisuudelle. Taivotteena on kasvupaikkatyypin mukainen rantaniitty.

Päällysteet

Puistoissa olevat pintavesiä keräävät kiveyspainanteet säilytetään. Tarvittaessa painanteet kunnostetaan. Pumpupaamorakennuksen sokkelin ympärille asennetaan tipegiveys, jonka leveys on 1-1,5 metriä. Lehtimajaan asennetaan liuskekivet.

Kalusteet ja varusteet

Lehtimajaan ryhmitellään yksittäistuolit, jotka asennetaan kiinteästi. Mallin olla yhteensopiva nykyisten kalusteiden kanssa.

Valaistus

Rantavyöhykkeellä tulee olla tilaa hämärälle ja puistoalueella on mahdollisuuksia elämykselliseen valaistukseen joka johdattaa rantaväylää kuljettaessa. Korostusvalaistuksella lisätään uudistettavan lehtimajan käyttöaikaa. Upseerikerhon väylän puoleisia julkisivuja valotetaan pehmeästi esimerkiksi valaisinpylväisiin asennetuin kohdevalaisimin. Reliefit kohdevalaistaan.

Näkymä Saimaalle kadun länsipäästä. Yhdenkin puun poistaminen näkymäsektorilta riittäisi avaamaan maiseman.



Lehtimaja kunnostetaan.



Lehtimajaan ryhmitellään yksittäispenkit, malli: Extery, Klaar Wood Tuoli, teräsosat mustat.



Pumppuhuoneen ympäristö siistitään oleskelupaikaksi.

Rantavyöhykkeen kalusteet ja varusteet on uusittu muutama vuosi sitten.

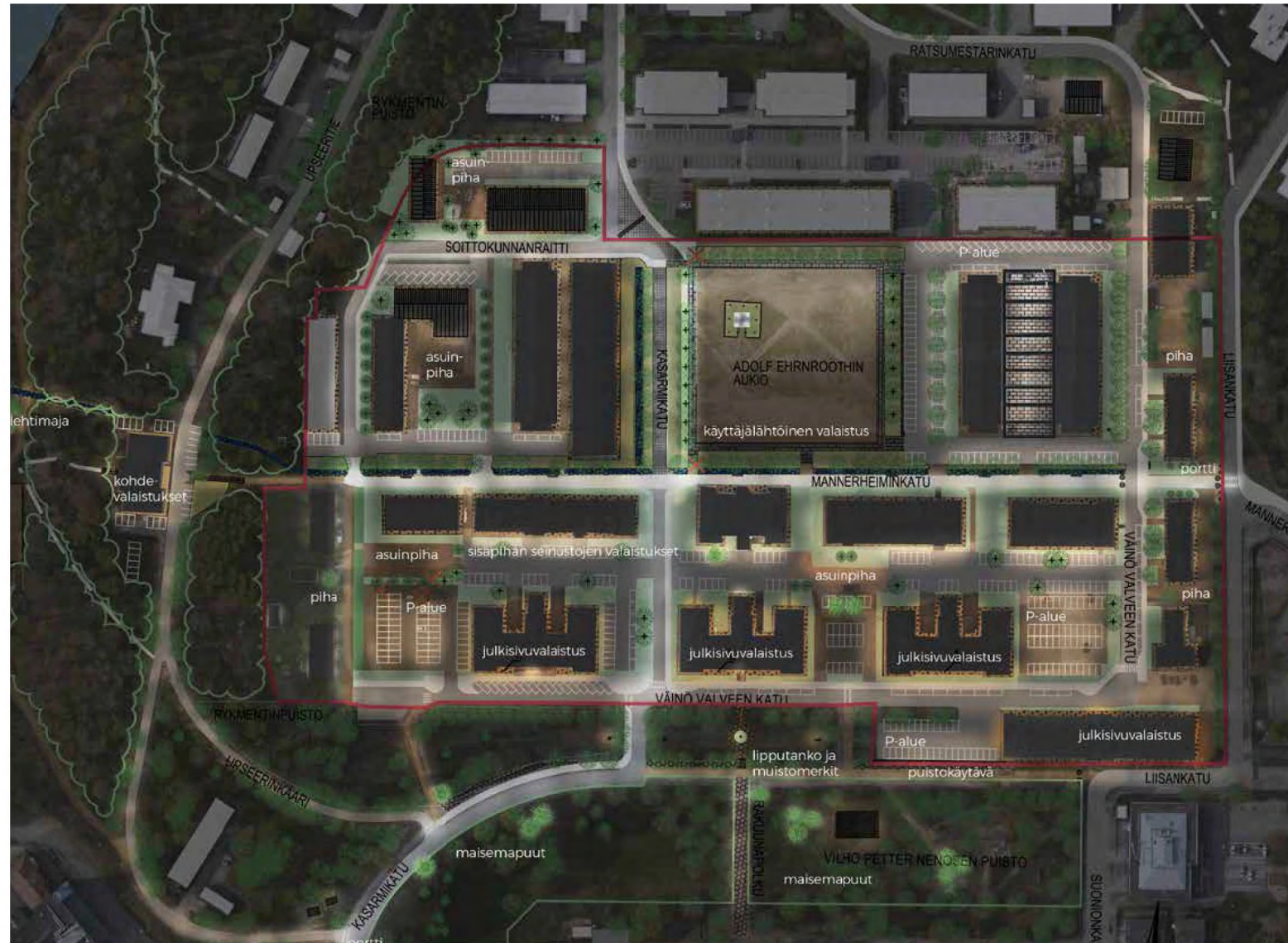


3. Valaistuksen ideasuunnitelma

3.1 Valaistuksen jäsentely

Alueelle on ominaista avara ja ilmava yleisilme sekä ns. hevosen mittakaava. Alueelle tulee jättää tilaa hämärälle. Mannerheiminkadun ripustettava valaistustapa ryhdyttää alueen tärkeää länsi-itä-akselia ja korostaa väylän nykyistä identiteettiä. Pimeään aikaan ripustettujen valaisimien liike luo elokuvallisen tunnelman. Muut alueen kadut Kasarmikatu ja Väinö Valvekatu valaistaan kahdeksan metrin korkuisin maalatuin katuvalaisinpylväin, joissa suorat valaisinvarret. Tasolasillisen katuvalaisin mallin tulee olla yhteneväinen koko alueella. Kapeampien väylien ja aluevalaisinten pylväinä käytetään matalampaa vastaavaa maalattua pylväsmallia ja suoria valaisinvarsia.

Alueen valaistuksessa tulee välttää ylimäärisiä pylväsiivejä ja näkymien tulee säilyä mahdollisimman avoimina. Aluevalaistuksessa tulee tutkia ensisijaisesti julkisivuihin kiinnitettävien alueoptiikallisten valaisinten käyttömahdollisuudet. Esimerkiksi kasarmialueen sisäpihan pysäköintipaikkojen valaistus sijoitetaan vain matalien kasarmirakennusten puolelle, jossa ensisijaisena valaistustapana ovat aluevalaistusoptiikalliset seinävalaisimet.



3.2 Valaistusperiaatteet

Aluevalaistuksen tavoitteena on muutamaa eri valaistustapaan perustuva selkeä kokonaisuus. Valaistusperiaatteet on esitetty kohteittain lähiympäristösuunnitelmaosuudessa.

Katu- ja aluevalaistuksen asennuskorkeus kahdeksan metriä, hidaskadun ja kevyen liikenteen väylän 5-6 metriä. Pysäköinti, puisto- ja piha-alueiden viisi metriä. Sisäänkäyntien valaistukset tulee mitoittaa käyttötärpeen mukaan ja pääovien valaisinvalintojen tulee ilmentää rakennusten hierarkiaa.

Julkisivuvalaistuksen merkittävin kohde on sotilaskasarmien vaikuttava julkisivukokonaisuus Väinö Valveen kadulla. Punatiilit kolme identtistä rakennusta valotetaan pehmeästi ja koristeelliset friisit korostusvalaistetaan. Julkisivuvalaisimet sijoitetaan katuvalaisinpylväisiin. Rakennusten pohjoispuolen sisäpihat valotetaan pehmeästi. Tiilipintojen valonvärinä käytetään lämmintä valkoista tai punatiilipintaa kauniisti korostavaa meripihkan oranssia (amber) valonsävyä.

Symmetrisesti pääportin molemmin puolin sijaitseva Aliupseerien asuinrakennusparin sisäänkäyntien rakenteet korostusvalaistetaan. Samoin arkkitehtonisia yksityiskohtia kuten kasarmirakennusten päätykolmioita voidaan nostaa pimeässä näkyväksi esiin.

VALAISTUSTAVAT:

Pylväsvalaistus kadut, puistot, pihat, aukio

Seinävalaisimet seinustojen p-paikat; alueet, rakennusten väliset väylät, sisäänkäynnit

Kohdevalaisimet valaisinpylväissä: julkisivut, puistoalueet, muistomerkit

Kohdevalaisimet erillinen asennustapa: muistomerkit, portit, puut, arkkitehtoniset yksityiskohdat

Pollarivalaisimet piha-alueilla



Esimerkkikuvat saman seinävalaisinnallin esilaisista valonjaoista. Kuva: Bega



Havainnekuva Väinö Valveenkadun julkisivuvalaistuksesta.



Havainnekuva Mannerheiminkadun ripustetusta valaistuksesta.

3.3 Valaisintyytit ja valotekniset ominaisuudet

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida valaisinmallien yhteensopivuus niin valaistusteknisiltä kuin muotoilullisilta ominaisuuksiltaan.

VALAISINPERHE

Pylväsvalaistus kadut 8m, puistot / pihat 5m

Ripustettu valaistus, asennuskorkeus 6m

Seinävalaisimet: sisäänkäyntit ja seinustat

Kohdevalaisimet eri kokoja

Pollarivalaisimet

VALOTEKNISET OMINAISUUDET

Yhtenevät valon värilämpötilat:

Julkisivut punatiili amber n. 2000K ja 3000K

Ympäristö ja kadut 3000K, Kasarmikatu 4000K

Aukio 3000K

Kohdevalaistus harmaagraniitti 4000K

Julkisivu ja kohdevalaistuksen värintoisto RA >80

Valaisimien häikäisy tulee minimoida

Esimerkivalaisimia:



Atelje Lyktan



Bega



We-ef

4. Terassiohjeet

Yleisillä alueilla kahvilan- ja ravintolanpitäjillä on mahdollisuus käyttää liiketilansa edustaa ulkotarjoiluun. Ennen toiminnan aloittamista on alueen käytöstä tehtävä sopimus kaupungin kanssa. ja hakea rakennuslupaa. Terassia koskevien lupien yhteydessä pyydetään kaupunkikuvaryhmän lausunto. Alueella tulee olla turvallista ja esteetöntä liikua tarjoilualueesta huolimatta. Liiketilän kalusteiden tulee sopia kaupunkikuvaan. Terassi tulee toteuttaa mahdollisimman vähin rakentein. Ympäristösi-lasitetuista terasseista tulee toimittaa suunnitelmat kaupungin hyväksyttäväksi rakennuslupavaiheessa.

Terassialue varusteineen ja ilmoitustauluineen saa viedä korkeintaan puolet jalankulkualan vapaasta leveydestä. Jalkakäytävän vapaan kulkuleveyden tulee olla kuitenkin vähintään 150 cm. Korkeussuunnassa vapaan tilan tulee olla aina vähintään 220 cm. Markiisien ja vastaavien julkisivuun kiinnitettyjen rakenteiden kohdalla vapaan alikulun korkeus on 250 cm. Mainosvarjoja ja -markiiseja ei hyväksytä.

Tuolit ja pöydät

Kalusteiden tulee olla rakennettu historiallisesti arvokkaaseen kaupunkikuvaan sopivat. Kalusteiden tulee olla ulkokäyttöön tarkoitettuja, ehjiä ja siistejä. Käsittelemättömiä ja painekyllästettyjä kalusteita tai penkkiyhdistelmiä ei sallita. Kalusteiden valinnassa tulee huomioida myös liikuntaesteiset ja näkövammaiset.

Terassin rajaaminen ja kattaminen

Kadun avoin luonne tulee säilyttää, eikä seinämäisiä rakenteita sallita. Mikäli vilkas liikenne tai muu olosuhde edellyttää rajaamista, tulee se toteuttaa vähäeleisesti. Rajaamiseen sopii esimerkiksi kukkalaatikot tai matala ja avoin metallikalde. Maalaamatonta painekyllästettyä puuta ei sallita. Lasikaiteita ei suositella. Kaiteisiin ei saa ripustaa peittäviä elementtejä.

Terassi tulee sijoittaa suoraan katupinnalle ilman lattiakoroketta tai mattoa. Mikäli kadun pinta on erittäin kalteva, tulee rakenteista esittää suunnitelmat rakennuslupavaiheessa.

Valaistus

Terassin valaistuksessa tulee ottaa huomioon ympäristön muu valaistus. Terassivalaistus voi muodostua esimerkiksi pienistä tunnelmallisista pöytiin asennettavista valaisimista.

LÄHTEET

Ahola, Teija 2017: *Lappeenrannan rakuunamäen rakennusinventointi 2017*. Painamaton raportti 17.11.2017, muutos 1.12.2017. Selvitystyö Ahola, Mikkeli.

Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy 2000: *Rakuunamäki rakentamisohje 29.6.2000*. Painamaton raportti.

Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy 1998: *Rakuunamäki rakentamisohje 27.2.1998*. Painamaton raportti.

Aura, Riikka. 2011: *Ympäristötoimen ehdotuksia Rakuunamäen viheralueiden hoidosta*. Painamaton raportti. Lappeenrannan kaupunki, ympäristötoimi.

Byman, Eeva & Ruokonen, Ria 1998: *Rakuunamäki, Lappeenranta. Maisemasuunnitelma. Selostus*. Painamaton raportti 18.3.1998. Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy. Lappeenrannan kaupunki, Tekninen keskus, kaavoitusosasto C2:1998.

Immonen, Olli 1992: *Lappeenrannan varuskuntahistoria*. Lappeenranta: Karjalan kirjapaino. Saatavilla osoitteessa: < http://www3.lappeenranta.fi/museot/verkkonayttelyt/Lappeenrannan_varuskunta/varuskuntahistoria.pdf >

Kaakkois-Suomen ELY-keskus, LPR erikoiskuljetusreitti 15.3.2018

Kolari, Tiina, 2015: *Upseeripuiston kasvillisuusinventointi*. Yliopistopaino, Lappeenranta, 2015.

Lappeenrannan karttapalvelu, <https://kartta.lappeenranta.fi/ims/>

Lappeenrannan kaupunki, tekninen toimi, kadut ja ympäristöt: suunnitelmat ja piirustukset

Lappeenrannan kaupunki, elinvoima ja kaupunkikehitys, kaupunkisuunnittelu: suunnitelmat ja piirustukset

Museovirasto 2009: *Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY*. < http://www.rky.fi/read/asp/r_default.aspx >

Museovirasto RKY-alueaineistot

Turkulainen, Soile & Velmala William (Pöyry) 2017 *Lappeenrannan kaupunki: Rakuunamäen luontoselvitys 2016*. Painamaton raportti.

Veijovuori, Anne. 2010: *Lappeenrannan Sunisenselän rantaraitin yleissuunnitelma välillä Saunarannanpuisto-Tervahaudanpuisto*. Ammattikorkeakoulututkimnon opinnäytetyö, maisemasuunnittelun koulutusohjelma

Lappeenrannan Rakuunamäelle soveltuvia, 1800-luvulla käytettyjä kasveja

Erityisen suositeltavia kasarmialueen kasveja

Tilia cordata, metsälehmus

Syringa vulgaris, pihasyreeni

Pihasyreenin perusmuodon lisäksi suositellaan 1800-luvulla yleisesti myynnissä olleita lajikkeita, esim. 'Prince Nottger'

Syreenejä voidaan käyttää aidanteina tai yksittäispensaina. Helsingin syreenitutkimuksen mukaan 'Prince Nottger' -lajiketta on käytetty Helsingissä yksinomaan aidanteissa.

Valikoima muita aikakauden koristekasveja

Havupuita

Pinus cembra (syn. *P. sibirica*) sembramänty

Abies concolor harmaapihta

Picea pungens 'Glaucä' hopeakuusi

Lehtipuita

Salix x rubens kujasalava

Lappeenrannassa kasvaa suurikokoisia vanhoja pajuja (kujasalavia), jotka ovat luultavasti nimeämättömiä. Mieluiten käytetään näitä paikallisia kantoja. Suositellaan, että näistä otetaan pistokkaita taimikasvatukseen ja Rakuunamäelle istutettavaksi.

Populus nigra 'Petrowskiana' tsaarinpoppeli (tee juurivesoja)

Populus suaveolens tuoksupoppeli (ei tee juurivesoja)

Populus 'Woobstii' riippapoppeli (vain vähän juurivesoja)

Tilia x vulgaris puistolehmus

Pensaita

Pensaat istutetaan yksittäispensaina ja niiden annetaan kehittyä vapaasti, leikkaamatta.

Caragana arborescens siperianhernepensas

Berberis vulgaris ruostehappomarja

Viburnum lantana villaheisi

Yksittäisinä pensaina tai pieninä ryhminä voidaan käyttää myös perinteisiä pensasruusuja papulanruusu *Rosa* 'Papula'
valamonruusu *Rosa* 'Splendens'
juhannusruusu *Rosa* spinosissima 'Plena'

Perennoja

Ajanjaksolle ominaisia perennoja ovat mm.

Saponaria officinalis suopayrtti

Hesperis matronalis illakko

Hemerocallis spp. päivänliijat (vanhat lajikkeet)

Pientareet – ketokasvit

Niityt ja tallatut pihatantareet ovat kasarmialueen kasvillisuustyyppijä. Rakuunamäen kasvilajistoon kuuluu useilta eri aikakausilta peräisin olevia kulttuuriympäristöjen kasvilajeja. Näitä ovat mm. kumina, jänönapila, tummatulikukka sekä idänkattara, harmio ja ukonpalko. Nuorempia tulokaslajeja ovat mm. valkomesikkä, ketomaruna, pihasaunio ja pukinparta. Pientareiden valtalajina kasvaa ukonpalkoa.

Kukkanurmikot

Nurmi – bellisseos (kaunokainen *Bellis perennis*)

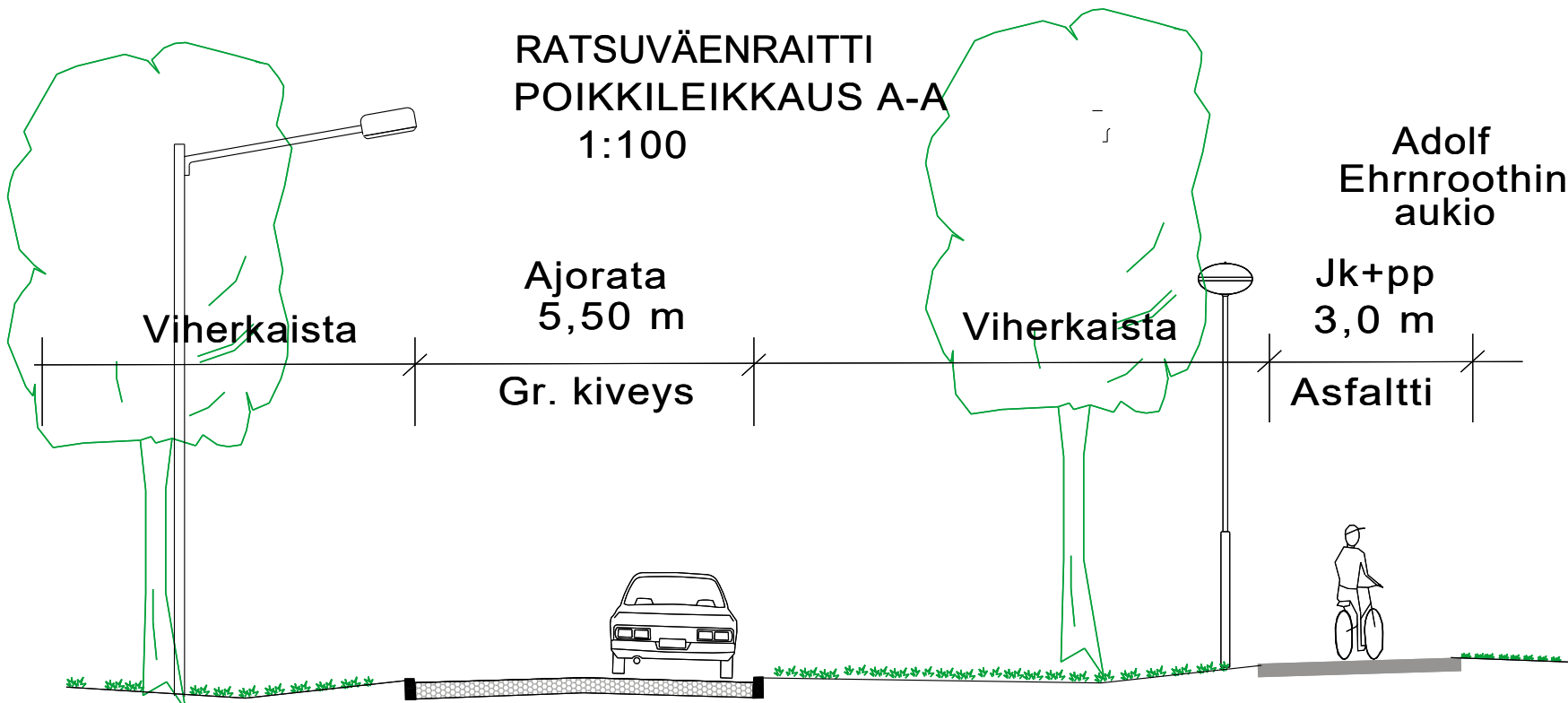
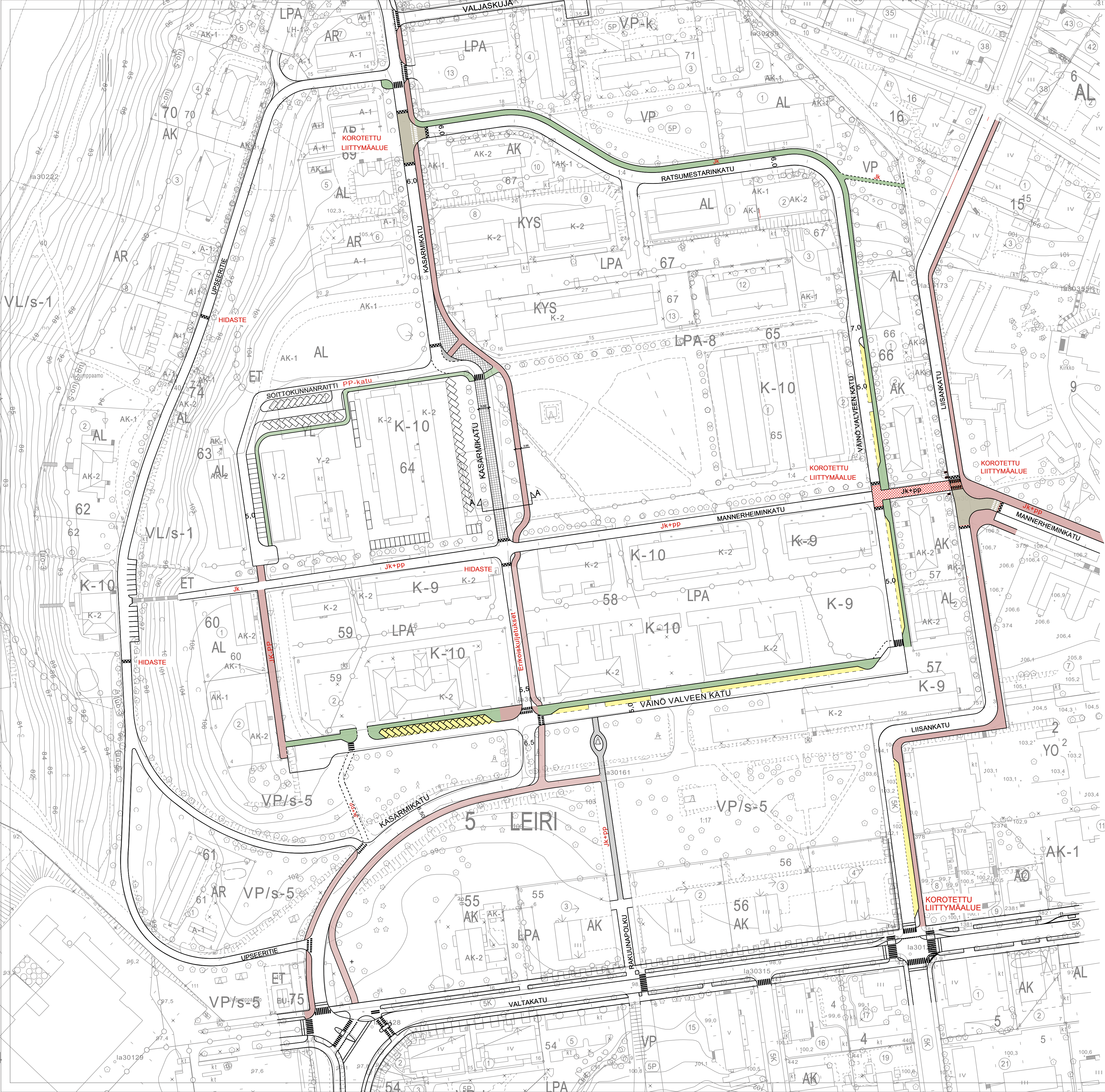
Muuta

Alueella käytettäväksi sopivat lisäksi kaikki Lappeenrannan alueen luonnonkasvit.

Kasvivalintoja varten on tutustuttu hankkeen lähtöaineistoon, Lappeenrannan museon kotisivuihin, Helsingin kaupungin kaupunkikasvioppaan kasvilistaan Venäjän vallan aikaisista lajeista, otteeseen teoksesta Suomen maanviljelys (Gösta Grotenfeldt 1895) sekä julkaisuun Pihasyreenilajikkeita Helsingin kaupungin viheralueilla 2006. Lisäksi on käyty keskustelu Elina Regårdh/ Antti Autio (Lappeenrannan hyvin tunteva dendrologi) 1.11.2018.

LÄHIYMPÄRISTÖSUUNNITELMA 18.3.2020





- Merkinnät
- Jalankulkuväylä
 - Yhdistetty jalankulku ja pyöräily
 - Pysäköinti
 - Korotettu liittymä tai suojatie

ALUSTAVA (11.3.2020)

Muutos	Pvm	Nimi
A	VE: Liisankatu-Mannerheiminkatu poistettu	6.4.2018 A.Si
TASOKOORDINAATISTO EUREF-FIN (ETRS-GK28)		
KORKEUSJÄRJESTELMÄ N2000		
Hyväksymät KOHDESISÄLTÖ	Pvm	Tarkastanut
Pvm		Nimi
Mittakaava		1:1000
Pvm		20.11.2017
Suunn.		
Tark.		
Liittyy p.ln:ro		
P.ln:ro		
Muutos		A